

मधेशदृष्टिमा
विज्ञापनका लागि
सम्पर्क नं.:
① 9808835198
① 9807170995
① 9803474311
① 9854028218

राष्ट्रिय दैनिक

मधेशदृष्टि

www.emadheshdristi.com

Madheshdristi National Daily

खुशहाल किसान, समृद्ध नेपाल
यहि हो 'त्रिशक्ति'को कमाल
त्रिशक्ति ट्रेक्टर

● वर्ष १ ● अंक ३५३ ● २०८० साल कार्तिक २३ गते बिहीबार ● Thursday 09, November 2023 ● सूर्योदय: बिहान ६:२० बजे ● सूर्यास्त: साँझ ५:१७ बजे ● पृष्ठ ८ ● मूल्य रु. ५/-

प्रदेश सरकारको संघ सरकारलाई एकमहिने अल्टिमेटम

- बिहीबार प्रधानमन्त्री भेटेर ज्ञापन पत्र बुझाइने
- माग पूरा गर्न ३० दिन समय दिइने
- माग पूरा नभए आन्दोलन चर्काइने
- प्रहरी, कर्मचारी प्रदेश सरकारमातहत मुख्य मुद्दा

प्रमोद कुमार साह
जनकपुरधाम ।
मधेश प्रदेश सरकारले संघीय सरकारलाई ३० दिने अल्टिमेटम दिएको छ । मुख्यमन्त्री सरोजकुमार यादवले बुधबार मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय जनकपुरधाममा पत्रकार सम्मेलन गरेर बिहीबार प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डलाई ज्ञापनपत्र बुझाएर एकमहिने अल्टिमेटम दिन लागेको बताए । उनले ज्ञापनपत्र दिन आफ्नै नेतृत्वमा विभिन्न राजनीतिक

दलका नेता तथा मन्त्री काठमाडौँ जान लागेको जानकारी दिँदै ज्ञापनपत्र दिइएको समय दिइने र त्यसपछि कार्यान्वयन नभए चरणबद्ध आन्दोलन गरिने बताए । मुख्यमन्त्री यादवले पोखरामा भएको प्रधानमन्त्रीसहितको सातै प्रदेशका मुख्यमन्त्रीसहितको प्रदेश परिषद् बैठकमा प्रधानमन्त्री दाहालले तीन महिनाभित्र प्रहरी समायोजन र संघीय निजामती ऐन अध्यादेशमार्फत भए पनि

ल्याउने प्रतिबद्धता गरे पनि हालसम्म कार्यान्वयन नभएको बताए । उनले प्रहरी प्रशासन तथा कर्मचारी आफूहरूसँग नभएका कारण प्रदेश सरकारले गर्नु पर्ने काम गर्न नसकेको बताउँदै स्वास्थ्य क्षेत्रको अधिकार आफूहरूसँग आएपछि मधेशको स्वास्थ्य क्षेत्रमा व्यापक परिवर्तन आएको दाबी गरे । उनले प्रदेश सरकारसँग थोरै बजेट भएका कारण राजमार्गको काम गर्न नसकेको दाबी गर्दै

जनसंख्याका आधारमा ठूलो प्रदेश भए पनि बजेट निकै थोरै भएकाले सानो काम गर्नु बाध्यता भएको बताए । संविधानले दिएको अधिकारको विषय कार्यान्वयन गर्नमा किन ढिलाई भइरहेको भन्दै उनले अधिकारका लागि आन्दोलन गर्नु परे पनि गर्ने पक्षमा प्रदेश सरकार रहेको बताए । यस पटकको आन्दोलन वारपारको हुने पनि मुख्यमन्त्री यादवले दाबी गरे । आन्दोलनको स्वरूप माग कार्यान्वयन नभएपछि ३० दिनपछि बस्ने सर्वदलीय बैठकले तय गर्नेछ । दुई दिनमै बोली फेरियो सोमबार मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा बसेको सर्वदलीय बैठकबाट भएको निर्णय सुनाउँदै मधेश प्रदेशका गृह, सञ्चार तथा कानूनमन्त्री मोहम्मद समिमले संघीय सरकारलाई ज्ञापनपत्र बुझाउने र माग पूरा नभए आभरण अनशनमा बस्ने अभिव्यक्ति दिएका थिए । बैठकका विषयमा जानकारी दिँदै मधेश प्रदेशका गृह, सञ्चार तथा कानून मन्त्री समिमले संघीयता धरापमा रहेको अवस्थामा मधेश प्रदेश सरकारले संघीयता जोगाउन सोमबार बृहत बैठक बसेको बताउँदै शुक्रबार काठमाडौँ जाने र प्रधानमन्त्रीलाई विज्ञप्ति बुझाई माग अगाडि सार्ने निर्णय गरिएको बताएका थिए । मन्त्री समिमले शुक्रबार प्रधानमन्त्रीलाई ज्ञापनपत्र बुझाउने र पहिला १५ दिने

समयसीमासहितको समय दिने र माग सुनुवाई नभए धर्नाका कार्यक्रम मधेश सरकार, आवद्ध दलहरू र विपक्षीलाई समेत साथमा लिएर गरिने दाबी गरेका थिए । मन्त्री समिमले भनेका थिए, 'शुक्रबार काठमाडौँ जान्छौँ, प्रधानमन्त्रीलाई ज्ञापनपत्र दिएर प्रहरी समायोजन, निजामती कर्मचारी, गुठी र वनसम्बन्धी बनेका कानून कार्यान्वयन गर्दै प्रदेशमा हस्तान्तरण गर्नुपर्ने मागहरू छन्, यी मागहरू तत्काल पूरा गर्न दुई साता समय अवधि दिने छौँ र माग पूरा नभए अनशन बस्छौँ । हाम्रो माग पूरा नहुञ्जेल हामी काठमाडौँबाट फर्किनेवाला छैनौँ ।' नेकपा माओवादी केन्द्र मधेश प्रदेशका संसदीय दलका नेता भरत प्रसाद साहले सोही दिन प्रधानमन्त्री दाहाललाई ज्ञापनपत्र बुझाएको १५ दिनभित्र माग सम्बोधन नभए माइतीघर मण्डलमा धर्ना र मधेशको ८ वटै जिल्लामा धर्ना र विरोध प्रदर्शन गरिने बताएका थिए । उनले भनेका थिए, 'यसपालि हामी आश्वासन मात्र लिएर फर्किँदैनौँ । प्रदेशको अधिकार नै लिएर आउँछौँ ।' माओवादीका नेता साहले भने, 'संघीयता बलियो बनाउन र प्रदेशको अधिकार लिन मधेश प्रदेशले अगुवाइ गर्ने अभियानमा सहभागिता जनाउन अन्य प्रदेशलाई पनि आह्वान गर्दैछौँ ।' यी दुई नेताको दाबी अहिले खेर गएको देखिएको छ । मुख्यमन्त्री यादवले आन्दोलनको स्वरूपको सम्बन्धमा अहिले दाबी गर्ने अवस्था नरहेको र पछि बैठक बसेर निर्णय पत्रकार सम्मेलनमार्फत नै सार्वजनिक गर्ने बताए । यसरी दुई दिनमै बोली फेरिएपछि प्रदेश सरकारले संघ सरकारलाई दिएको चेतावनीले संघ सरकारलाई कतिको फरक पर्ला ? प्रतीक्षाको विषय बनेको छ । पत्रकार सम्मेलनमा प्रदेश सभामा रहेका विभिन्न दलका नेता तथा प्रदेश सरकारका मन्त्री उपस्थित थिए ।

आज मङ्गराहामा हाजिरीजवाफ तथा नृत्यकला

मधेशदृष्टि
जनकपुरधाम ।
धनुषाको कमला नगरपालिकामा विगत दुई वर्षदेखि हुँदै आएको अन्तरपालिकास्तरीय हाजिरीजवाफ तथा नृत्यकला प्रतियोगिता यो वर्ष पनि आयोजना भएको छ । कमला नगरपालिका वडा नम्बर १ मावि मङ्गराहा इश्वरवाडामा सूर्य क्लिनिक एण्ड रिसर्च सेन्टर जनकपुरधामको आयोजनामा हुने प्रतियोगितामा धनुषाका माविस्तरीय चार पालिकाका विद्यार्थीले सहभागिता रहने छ । मधेश प्रदेशका सभामुख रामचन्द्र मण्डलको प्रमुख आतिथ्यतामा बिहीबार हुने कार्यक्रममा मिथिलाका सुप्रसिद्ध कालाकारद्वय बिपिन पटेल र रिना यादव निर्णायक मण्डलीमा रहने छन् भने प्रसिद्ध नृत्य प्रशिक्षक विशाल यादवसमेत निर्णायक

मण्डलीमा रहनेछन् । प्रतियोगितामा कमला नगरपालिका, शहिदनगर नगरपालिका, विदेह नगरपालिका र जनकनन्दनी गाउँपालिकाका माविस्तरीय विद्यार्थीले सहभागिता जनाउनेछन् । 'शिक्षा नै हरेक उन्नतिको मुहान हो' नाराका साथ तिहार तथा छठ पर्व २०८० को अवसरमा सूर्य क्लिनिक एण्ड रिसर्च सेन्टर जनकपुरधामका सञ्चालक डा. श्यामबाबु साहको आयोजनामा हुने प्रतियोगितामा

कमला नगरपालिकाका मेयर विश्वेश्वर यादव, मधेश प्रदेश मिडिया काउन्सिलका सदस्य अर्जुन मण्डल, कमला अभियानी विक्रम यादवलगायतको उपस्थिति रहने आयोजक कमिटीले जनाएको छ । प्रतियोगिताको मिडिया पार्टनर जनकनन्दनी एफएम ९५.५ मेगाहर्ज र मधेशदृष्टि दैनिक रहेका छन् । प्रतियोगिताको सहयोगी ज्ञानज्योति कोचिङ्ग सेन्टर मङ्गराहा रहेको छ ।

"शिक्षा नै हरेक उन्नतिको मुहान हो"
तिहार तथा छठ पर्व २०८० को पावन अवसरमा
अन्तरपालिकास्तरीय हाजिरीजवाफ तथा नृत्यकला प्रतियोगिता
मिति : २०८०/०७/२३ गते
स्थान : श्री ज.मा.वि. मङ्गराहा ईश्वरवाडा, कमला न.पा.-९, धनुषा
प्रमुख अतिथि **माननीय श्री रामचन्द्र मण्डलज्यू** सभामुख, मधेश प्रदेश
आयोजक **डा. श्यामबाबु साह** (एम.बी.बी.एस., एम.डी.)
सूर्य क्लिनिक एण्ड रिसर्च सेन्टर जनकपुरधाम
सहजोर्गी **ज्ञानज्योति कोविड सेन्टर** मङ्गराहा, कमला न.पा.
मिडिया पार्टनर **मधेशदृष्टि** राष्ट्रिय दैनिक
रेडियो जनकनन्दनी एफ.एम. रेडियो वीरगंज ९९ मेगाहर्ज

धनतैरसमा धनवर्षा
रेडियो वीरगंजमा फोन गर्नुहोस्, पुरस्कार जिनुहोस्
तपाईंको प्रत्येक फोनमा पुरस्कार
051-528599 051-528699
चाँदीको सिक्काहरू, मोबाइल फोन, राइस कुकर, प्रेसर कुकर, ५०० रुपैयाँको एनसेलका रिचार्ज कार्ड, स्टिलका बाटा, स्टिलका थाल, टिफिन बक्स, तोरीको तेलगायतका थुप्रै आकर्षक पुरस्कारहरू पाउनुहुनेछ ।
प्रत्यक्ष प्रसारण: कार्तिक २४ गते शुक्रबार बिहान १०:०० बजेदेखि साँझ ६:०० बजेसम्म ।
रेडियो वीरगंज ९९ मेगाहर्ज रेडियो पोखरिया रेडियो जनकनन्दनी जनकपुर
मुख्य प्रायोजक: **निरज ज्वेलर्स वीरगंज**
प्रायोजक: नारायणी किचेन ट्रेडर्स लिंकरोड, वीरगंज आउटरिच प्रा.लि. ललितपुर नेपाल टाइम्स सेन्टर आदर्शनगर श्री ओमजी नगवा निलकमल तोरीको तेल

बहुभाषा, बहुजाति, बहुसंस्कृति, बहुभेषभूषा
फरक क्षेत्र, भूगोल, धर्म, समुदाय, संस्कृति र सभ्यता ।
सबैको उमंगको पर्व तिहार, दिदी र भाइको पुनर्मिलन, उज्यालोको पर्व दीपावली
नेपाल सम्वत् र नेवार समुदायको म्हपूजा, मधेशसहित देशकै विशिष्ट पर्व छठको
सबै देशबासी, संसारभरका नेपाली र मधेश प्रदेशका
जनजनमा हार्दिक शुभकामना ।
मधेश प्रदेश सरकार
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
जनकपुरधाम, धनुषा, नेपाल

निर्वाचित संस्था जनताप्रति उत्तरदायी हुनुपर्छः अध्यक्ष साह

मधेशहट्टि काठमाडौँ ।

आम जनता पार्टीका अध्यक्ष प्रभु साहले मुलुकमा लोकतन्त्रका नाममा पार्टीतन्त्रको विचित्र अभ्यास भइरहेको आरोप लगाएका छन् । सिंहदरबारस्थित आफ्नो कार्यकक्षमा पलकारसँगको भेटघाटमा उनले निर्वाचित संस्था जनताप्रति नभई पार्टीतर्फ उत्तरदायी हुने घटनाले यसलाई पुष्टि गरेको बताए । सांसद एवम् पूर्वमन्त्री साहले भने, ‘राज्यका संयन्त्रमा जवाफदेहिता कमजोर छ । समानुपातिक निर्वाचनको दुरुपयोग भएको छ । लोकतन्त्र दल र समूह हुँदै नेतामा सीमित बन्न पुगेको छ ।’

देशलाई विकास र समृद्धितर्फ लैजान नेताहरूको सोच र व्यवहारमा ठूलो परिवर्तनको खाँचो आँल्याउँदै उनले भ्रष्टाचार र कालाबजारीले मुलुकलाई थिलथिलो बनाएकाले त्यसका विरुद्ध सबै राजनीतिक शक्तिको एकीकृत प्रतिबद्धता चाहिने बताए । जनतालाई केन्द्रमा राखेर काम गर्ने इच्छाशक्ति भए जतियुकै चुनौतीका बीच परिणाम दिन

आरती साह प्रकरणमा प्रभुको साथ

आरती साहलाई न्याय दिन माग गर्दै काठमाडौँको माइतीघरमा जारी धर्नामा आम जनता पार्टीका अध्यक्ष प्रभु साहको समेत सहभागिता थपिएको छ । जनकपुर उपमहानगरपालिका–९ थापा चौकका मोतीबाबु साहसँग विवाह गरेकी आरती जेठ ७ गते घरमा मृत भेटिएकी थिइन् । साहको दाइजोका कारण परिवारले हत्या गरेको माइती

पक्षको दाबी छ । घटनाको छानबिन गरेर दोषीलाई कारबाही गर्नुपर्ने माग गर्दै साहको परिवार लामो समयदेखि धर्नामा छ । गृह मन्त्रालयले साहका बुबा विनोदप्रसाद साहलाई पत्र पठाएर आधिकारिक प्रतिनिधि तोकेर वार्तामा आउन आग्रह गरेको थियो । तर सरकार र आरती पक्षबीच वार्ता हुन सकेको छैन ।

क्षेत्रमा भएको विकास अरूका

लागि उदाहरण बन्न सक्ने उनले

बताए । देशको पूँजी पलायन

रोक्ने र आउनेलाई सहजता प्रदान

गर्ने स्पष्ट नीति नहुँदा अर्थतन्त्र

प्रभावित भएको बताउँदै अध्यक्ष

साहले राजनीतिक स्थिरता,

सदाचार र नेताप्रतिको विश्वास

बढाउन सकिएन भने मुलुक

निर्माणको अभियानमा चुनौती

खडा हुने तर्क गरे ।

सकिने उदाहरण प्रस्तुत गर्दै

साहले जनताकै सहयोगमा

निर्वाचन क्षेत्रमा तीन सय किमी

सडक बनाउन र २७ हजार

घरपरिवारलाई ग्याससहितको

चुलो वितरण गर्न सफल भएको

घटना सुनाए । जनउत्तरदायी,

पारदर्शी र कर्तव्य पूरा गर्ने

कार्यलाई उच्च महत्त्व दिने हो भने

मधेशभित्रको दुर्गम भनेर

चिनिएको आफ्नो निर्वाचन

जसपा सप्तरीमा समानान्तर जिल्ला समिति

मधेशहट्टि राजविराज । जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपाल सप्तरीको समानान्तर समिति गठन भएको छ । जसपाका असन्तुष्टको बुधबार राजविराजमा भएको भेलाले अर्को समिति गठन गरेको हो । उमेश यादवको संयोजकत्वमा नयाँ कार्यसमिति बनाइएको असन्तुष्ट पक्षले जनाएको छ । संयोजकमा चयन भएका उमेश विष्णुपुर गाउँपालिकाका निलम्बित अध्यक्ष हुन् । समितिको सदस्यमा शशीदेवी यादव, जिबछ मण्डल, चन्द्रनारायण यादव, पूजन राम,

सन्तोष मण्डल, खुरबु यादव सहित ५७ जना छन् । जसपाको बुधबार जिल्लास्तरीय भेला गरिएको थियो । भेलामा पार्टी नेतृ एवम् पूर्वमन्त्री रेणु यादव, पूर्व प्रदेश मन्त्री शैलेन्द्र साह, नेताहरू शम्शु झा, भीमराज यादव, दयानन्द गोइत, तारकेश्वर यादव सहितकाले सम्बोधन गरेका थिए । जसपाका अध्यक्ष केदार यादवले यसअघि मंगलबार सूचना जारी गर्दै कार्यकर्ता भेलामा सहभागिता नजनाउन भनेका थिए । पार्टी नेतृत्वप्रति असन्तुष्ट भएर उनीहरूले भेला आयोजना गरी समिति बनाएको बुझिएको छ ।

वडा नम्बर ६ मा तालाबन्दी

स्थानीय तहको चुनावमा जसपाबाट वडाध्यक्ष पदका प्रत्यासी उम्मेदवार राजेश कुमार रायले विष्णुपुर गाउँपालिकाका

निलम्बित अध्यक्ष उमेश प्रसाद यादवको निर्देशनमा राजनीतिक प्रतिशोध लिन जनतालाई सेवा दिने वडा कार्यालयमा

ताला लगाएर नागरिकको सेवा पाउने अधिकार हनन गरेका छन् ।

– परमानन्द यादव, वडाध्यक्ष, विष्णुपुर–६

अनिल आलेय

सप्तरी ।

विष्णुपुर गाउँपालिका–६ मा एक सातादेखि तालाबन्दी भएपछि वडाध्यक्ष परमानन्द यादवले राजनीतिक पूर्वाग्रहका कारण वडा कार्यालयमा तालाबन्दी गरिएको आरोप लगाएका छन् । वडाध्यक्ष यादवले राजविराजमा बुधबार पत्रकार सम्मेलन गरेर आफू तीर्थयात्राका लागि भारत गएका बेला राजनीतिक प्रतिशोध लिन कार्यवाहक वडाध्यक्ष रीतादेवी यादवलाई वडा कार्यालय

बाहिर निकालेर तालाबन्दी गरिएको आरोप लगाए । ‘म तीर्थयात्राका लागि भारत जानुपर्ने भएकाले कार्तिक १२ गते वडासदस्य रीताकुमारी सदालाई जिम्मेवारी तोकेर जानुअघि राजेश कुमार रायसहितका व्यक्तिहरू ६ बुँदे मागसहित निवेदन लिएर आए, तोक लगाएर दर्ता गरी छठपछि आउनुस्, माग गरिएको कागज विष्णुपुर गाउँपालिकाबाट ल्याउनु पर्छ र अहिले लेखापाल पत्र निलम्बनमा गएपछि शाखा बन्द छ भनेको थिएँ ।’ साउन ७ गते अख्तियारले छाप्रा मारेपछि विष्णुपुर गाउँपालिकाका निलम्बित अध्यक्ष उमेश प्रसाद यादवलाई वडाध्यक्षले नै फसाएको निर्हुँमा निलम्बित अध्यक्ष यादव र

स्थानीय जसपाका नेता एवम् संघर्ष समितिका अध्यक्ष राजेश कुमार रायले उनीविरुद्ध योजना बनाएको वडाध्यक्ष यादवको भनाई छ । स्थानीय तहको चुनावमा जसपाबाट वडाध्यक्ष पदका प्रत्यासी उमेदवार रायले विष्णुपुर गाउँपालिकाका निलम्बित अध्यक्ष यादवको निर्देशनमा राजनीतिक प्रतिशोध लिन जनतालाई सेवा दिने वडा कार्यालयमा ताला लगाएर नागरिकको सेवा पाउने अधिकारलाई हनन गरेको वडाध्यक्ष यादवको आरोप छ । एक सातादेखि वडा कार्यालय बन्द हुँदा सेवाग्राही मर्कामा परेका छन् । पत्रकार सम्मेलनमा वडा सदस्य रीता देवी सदाले वडाध्यक्ष बाहिर

रहेकाले आएपछि कागजात उपलब्ध गराउने भने पनि उनीहरूले आफू र सचिवलाई कार्यालय बाहिर निकालेर तालाबन्दी गरेको पत्रकार सम्मेलनमा बताइन् । यता, विष्णुपुर गाउँपालिकाका निलम्बित अध्यक्ष यादवले वडा नम्बर ६ को कार्यालयमा तालाबन्दी गर्न कुनै निर्देशन नदिइएको बताए । ‘तालाबन्दी गरेर जनताको काम प्रभावित बनाउने काम राम्रो होइन, मेरो कुनै निर्देशन छैन र ताला लगाउनु कुनै पनि समस्याको समाधान होइन,’ उनले भने । यस्तै संघर्ष समितिका अध्यक्ष रायले वडाध्यक्ष यादवसँग कुनै पूर्वाग्रह नराखेको प्रतिक्रिया दिए ।

उनले आफूहरूले ६ बुँदे माग राखेर वडाध्यक्षसमक्ष कार्तिक १२ गते निवेदन दर्ता गराएको र कार्तिक १४ गते माग गरिएको सबै कागज दिने प्रतिवद्धता जनाएर उनी आफैँ वडा कार्यालयमा अनुपस्थित हुँदा तालाबन्दी गरिएको बताए । स्थानीयले गठन गरेको संघर्ष समितिले आर्थिक वर्ष २०७९÷८० बजेट सार्वजनिक, प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रम, कर्मचारी भर्ना प्रक्रिया, पोखरी ठेक्कापट्टा, सोलाखेती जडान र उपभोक्ता समिति गठन प्रक्रियासहितका ६ बुँदे माग राखेर स्थानीय १८ जनाको हस्ताक्षरमा कार्तिक १२ गते निवेदन दिएका थिए ।

रजघट्टामा जग्गा प्राप्त गर्ने निस्सा वितरण

मधेशहट्टि बारा । जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिका वडा नम्बर १४ रजघट्टाका भूमिहीन, दलित, सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीलाई जग्गा प्राप्त गर्ने प्रमाणपत्र निस्सा वितरण सुरु भएको छ । पूर्वमन्त्री पुरुषोत्तम पौडेल, प्रदेश सभा सदस्य मञ्जु थापा, जीतपुरसिमरा उपमहानगरपालिकाका नगर

प्रमुख राजन पौडेल र वडा अध्यक्ष चयन गुरुङले संयुक्तरूपमा भूमिहीन, दलित तथा सुकुम्बासीलाई निस्सा वितरण सुरुवात गरेका हुन् । वडा नम्बर १४ मा ५ सय ५० भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासी छन् । जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिका वडा नम्बर १, २, १५, १७ र २२ मा भूमिहीन दलित, भूमिहीन

सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीको कार्य अगाडि बढाइएको जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिकाले जनाएको छ । वडा नम्बर १६ र १८ मा निस्सा वितरण गरिसकिएको छ भने १४ मा वितरण भइरहेको नगर प्रमुख पौडेलले जानकारी दिए । नगर प्रमुख पौडेलले वडा सहजीकरण समितिबाट नै विवाद निरुपण गरेर नगरमा पठाएको खण्डमा काममा कुनै विवाद

नभई जग्गा प्राप्तिको प्रक्रिया द्रुत गतिमा अघि बढ्ने जानकारी दिए । त्यस्तै, वडा अध्यक्ष गुरुङले तिहार अगाडिसम्म निस्सा वितरण कार्य सकाइसक्ने लक्ष्य रहेको जानकारी दिए । जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिकाले छिट्टै जग्गाको लालपुर्जा वितरणका लागि प्रक्रिया सुरु हुने बताएको छ ।

प्रसौनीमा कांग्रेसको शुभकामना आदानप्रदान

मधेशहट्टि

बारा ।

नेपाली कांग्रेस प्रसौनी गाउँपालिका वडा नम्बर ६ बेलहिया प्रस्टोमा हिन्दूको महान पर्व शुभदीपावली तथा छठ पर्वको अवसरमा शुभकामना आदानप्रदान कार्यक्रम भएको छ । नेपाली कांग्रेस प्रसौनी बेलहियाका एकाई सभापति गौरीशंकर साहको अध्यक्षतामा तथा नेपाली कांग्रेस बारा सभापति राजेश राय यादवको विशेष उपस्थितिमा कार्यक्रम भएको हो । कार्यक्रममा नेपाली कांग्रेस बारा क्षेत्र नम्बर ४ का

सभापति सुनिल गुप्ता, नेपाली कांग्रेस बारा जिल्ला क्षेत्र नम्बर ४ ख का सभापति लोकेश सिंह, नेपाली कांग्रेस बारा जिल्ला सदस्य नन्देश सिंह, नेपाली कांग्रेस बारा क्षेत्र नम्बर ३ का सहसचिव नाजिर अन्सारी, नेपाल तरुण दलका केन्द्रीय सदस्य राजकिशोर गुप्ता, तरुण दलका बारा सभापति दिपेन्द्र पटेल, तरुण दल बारा जिल्ला क्षेत्र नम्बर ४ का क्षेत्रीय सभापति दीपक कुमार साह, युवा नेता सौरभ गुप्ता, तरुण दलका नेता शुभ नारायण गुप्तालगायतले मन्तव्य व्यक्त गरेका थिए ।

अवैध उत्खनन्मा संलग्न ट्र्याक्टर नियन्त्रणमा

मधेशहट्टि वीरगंज ।

पर्साको सखुवा प्रसौनी गाँउपालिकाले जमुनिया खोलाबाट अवैध रुपमा गिट्टी–बालुवा उत्खनन् गरी चोरी निकासी गर्ने ट्र्याक्टर नियन्त्रणमा लिएको छ । सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका अन्तर्गत जमुनिया खोलाबाट अवैध रुपमा गिट्टी–बालुवा उत्खनन भइरहेको गुनासो आएपछि अनुगमनमा निस्किएका गाउँपालिकाका अध्यक्ष यशवन्त

यादवले खोलाबाटै ट्र्याक्टर नियन्त्रणमा लिएका हुन् । अध्यक्ष यादव अनुगमनमा पुग्दा खोलाबाट अवैध रुपमा उत्खनन् गरिरहेको अवस्थामा भेटिएको ट्र्याक्टर नियन्त्रणमा लिएर प्रहरी चौकी रंगपुरलाई बुझाइएको छ । बालुवासहित नियन्त्रणमा लिइएको ट्र्याक्टरलाई गाँउपालिका कार्यालयले १० हजार रुपैयाँ जरिवाना तिराएर छाड्न कर्मचारीलाई अध्यक्ष यादवले निर्देशन दिएका छन् ।

पोखरियामा बजार अनुगमन

मधेशहट्टि वीरगंज । चाडबाड लक्षित गर्दै पोखरिया नगरपालिकाको बजार क्षेत्रमा उपप्रमुख रबी ठाकुरको नेतृत्वमा बजार अनुगमन गरेको छ । चाडबाडमा व्यापारीले खाद्यान्न तथा दैनिक उपभोग्य वस्तुको कृतिम मूल्यवृद्धि, अखाद्य पदार्थको विक्री वितरण गरेको

सूचना आएसँगै उपप्रमुख ठाकुरको नेतृत्वमा रहेको नगरपालिकाका विजय झा, कौशलेन्द्र झा, बाल्मिकी रौनियालगायतका कर्मचारी सम्मिलित टोलीले बजार अनुगमन गरेको थियो । अनुगमनक्रममा अनधिकृत मूल्य वृद्धि गरी मासु बिक्री भएको भेटिएपछि तत्काल मूल्य घटाउन निर्देशन दिइएको थियो ।

राज्य व्यवस्था समितिका सदस्यहरु प्रभावित क्षेत्रमा

रासस काठमाडौँ । प्रतिनिधिसभाको राज्य व्यवस्था तथा सुशासन समितिका सभापति रामहरि खतिवडासहित सदस्यहरु स्थलगत अध्ययन र अनुगमनका लागि जाजरकोट–भूकम्पबाट प्रभावित क्षेत्रतर्फ पुगेका छन् । गत शुक्रबारको भूकम्पपछि उद्धार तथा राहत वितरणको अवस्था बुझ्न र आवश्यक अनुगमन र निर्देशनका लागि उनीहरु बुधबार बिहान सुर्खेतबाट जाजरकोट पुगेका हुन् । समितिले भूकम्प प्रभावितका लागि उद्धार र राहत वितरण गर्न मुख्य मुकाम तोकिएको सुर्खेतमा उपप्रधानमन्त्री

एवं रक्षामन्त्री पूर्णबहादुर खड्कासहित उपलब्ध सरकारी अधिकारीसँग हालसम्मको खोज, उद्धार, स्वास्थ्य उपचार र राहतबारे जानकारी लिएको सभापति खतिवडाले जानकारी दिए । उनले भने, ‘हामीले आज बिहान ८ बजेसम्मको सम्पूर्ण जानकारी उपप्रधानमन्त्री तथा रक्षामन्त्री पूर्णबहादुर खड्का, सुर्खेतस्थित कर्णाली सरकारका प्रमुख तथा प्रतिनिधि र सुरक्षा र प्रशासनका प्रमुखहरूसँग लिएका थियौँ । अब त्यसबमोजिम नागरिकको उद्धार र राहत वितरणको अड्कनको अध्ययनका लागि हामी केही क्षणमा जाजरकोट पुग्दैछौँ ।’ सभापति खतिवडाले

राहत वितरण एवं आवश्यक उद्धारका लागि नेपाली सेनाको हेलिकप्टर सुर्खेतमा तयारी हालतमा राखिएको, सबै चाहतेको उपचार भइरहेको, हाल एकजना चाहिनेमात्र आइसियुमा रहेका र अहिले अस्पतालमा ९९ जना चाहिने उपचाररत रहेका सुर्खेतमा ‘त्रिफिड’ का क्रममा दिइएको जानकारी दिए । उनका अनुसार सर्खेतमा त्रिफिडका क्रममा अहिलेसम्म करिब दुई अर्ब ४५ करोड बराबरको क्षति भएको प्रारम्भिक अनुमान गरिएको उठाउँछन् । ‘दिनभरि कि सलले भूकम्पबाट ११ हजारभन्दा बढी घरमा आंशिक र १६ हजारभन्दा

बढीमा पूर्ण रुपमा क्षति पुगेको भन्दै आफूहरुले ती आंशिक क्षति पुगेका घर पनि सबैजसो ढुंगामाटोको रहेकाले काम नलागे अर्थात् पूर्ण क्षतिको सूचीमा राखेर राहत उपलब्ध गराउन सरकारलाई आग्रह गरिएको पनि सभापति खतिवडाले जानकारी दिए । अहिलेसम्म करिब ८० प्रतिशत पीडितलाई राहत उपलब्ध गराइएको, उद्धारको काम सकिएकोले अब राहत वितरणका काममा केन्द्रित भएको, आवश्यकताअनुसार कम्तीमा २० जना अट्ने लिपाल ठाउँठाउँमा राखेर पीडितलाई सहयोग उपलब्ध गराइएको, चीनले पठाएका राहत सामग्रीहरु

पोखराबाट जाजरकोटतर्फ आउँदै गरेका जानकारी गराइएको पनि सभापति खतिवडाले जानकारी दिए । जाजरकोट र रुकुम पश्चिमका राहत नपाएका बाँकी सबै प्रभावित पालिकामा बुधबार नै राहत सामग्री पुग्ने जानकारी आफूहरुले पाएको उनले बताए । आवश्यक राहत पुर्याउने प्रयोजनका लागि सुर्खेतमा नेपाली सेनाका तीनवटा हेलिकप्टर तयारी अवस्थामा राखिएको जानकारी गराइएको पनि सभापति खतिवडाले बताए । आफ्नो निजी खर्चमा समितिका सभापति खतिवडा, सदस्यहरु एवं नेपाली कांग्रेसका महामन्त्रीद्वय गगनकुमार थापा र विश्वप्रकाश शर्मा, कांग्रेसका सांसद दिलेन्द्रप्रसाद बडू, नेकपा (एमाले) का नेता कृष्णगोपाल श्रेष्ठ, नेकपा (माओवादी केन्द्र) का प्रमुख सचेतक हितराज पाण्डे, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका नेता बुद्धिमान तामाङलागायत सांसदहरु काठमाडौँबाट सुर्खेत हुँदै जाजरकोट पुगेका हुन् । गत शुक्रबार राति जाजरकोटको बारेकोट गाउँपालिकाको रामीडाँडा केन्द्रबिन्दु भई ६ दशमलव ४ रेक्टर स्केलको भूकम्प जाँदा एक सय ५३ जनाको मृत्यु भएको थियो भने तीन सयभन्दा बढी चाहिने भएका थिए ।

राहत वितरणमा एकद्वार नीति

रासस गण्डकी । उपप्रधान तथा गृहमन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठले जाजरकोट तथा रुकुम पश्चिमका भूकम्प प्रभावितलाई राहत वितरणमा सरकारले एकद्वार नीति लिएको जानकारी दिएका छन् । पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा चीन सरकारका तर्फबाट भूकम्प प्रभावितका लागि उपलब्ध गराइएको सामग्री बुझ्नेपछि आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा उनले विभिन्न दाताले उपलब्ध गराएको सहयोगलाई सङ्कलन गरी तीनवटै सरकारको समन्वयमा एकद्वार प्रणालीबाट भूकम्पपीडितलाई प्रदान गरिने छ भने । उनले भने, ‘भूकम्प पीडित कोही

पनि खुला आकाशमुनि बस्नु नपरोस्, जाडोमा भूईँमा सुत्नु नपरोस् तथा खाद्यान्नविहीन हुनु नपरोस् भन्ने तवरबाट सरकारले काम गरिराखेको छ । यसका लागि आवश्यक व्यवस्थासहित सम्बद्ध पक्षलाई निर्देशन पनि दिइसकेको छ ।’ भूकम्पलगत्तै प्रभावित दुवै जिल्लामा सरकारले पाँच÷पाँच करोड रुपैयाँ उपलब्ध गराइसकेको उनले जानकारी दिए । भूकम्पपछि मित्रराष्ट्रबाट सहयोग आउनेक्रम जारी रहेको जनाउँदै उनले सहयोगदाताप्रति धन्यवाद व्यक्त गरे । हाम्रो देश प्राकृतिक विपत्तिले जोखिमी देश भएको उल्लेख गर्दै उपप्रधान तथा गृहमन्त्री श्रेष्ठले जोखिमी न्युनीकरणसँगै जनधनको कम

नोक्सानी हुने गरी चनाखो बन्नु अपरिहार्य छ भने । भूकम्पलगत्तै पहिलो दिन प्रधानमन्त्री स्वयम् स्वास्थ्यकर्मीको टोली लिएर र दोस्रो दिन आँफू स्वयम् पुगी प्रभावित क्षेत्रमा खोज, उद्धार तथा राहत वितरणका कामलाई तीव्रता दिइएको उनले जानकारी गराए । यसअघि भूकम्प प्रभावित क्षेत्रका लागि दुईवटा चिनिाँ जहाजमार्फत आएका राहत सामग्री नेपालका लागि चिनियाँ राजदूत छन् सोडले उपप्रधान तथा गृहमन्त्री श्रेष्ठलाई हस्तान्तरण गरेका थिए । पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा अवतरण गरेका जहाजमा २८ करोड रुपैयाँ बराबरका चार हजार ६ सय थान ब्याग्डेट र ६०० थान लिपाल रहेको जानकारी गराइयो ।

बहिनीको शोक सम्झेर झस्किन्छिन् जुनी

बाँके । ‘मलाई बहिनीले दिदी बचाउनुस् भनिरहन् । म आफैँ भूकम्पमा पुरिएको थिएँ । मेरो सास रोकिएको थियो । म बोल्ने र हलचल गर्न सकिरहेकी थिइँन । मैले टुलुटुलु हेर्नुबाहेक केही गर्न सकिनँ । मैले उनलाई बचाउन सकिनँ । मैले बहिनीलाई मेरै कारणले गुमाएँ’ भन्दै चित्कारिएको आवाजले मङ्गलबार नेपालगञ्जस्थित भेरी अस्पतालको वार्ड स्तब्ध थियो ।आफ्नो साथीजस्तै बहिनी गुमाएको पीडामा होस फर्किएदेखि छटपटाउने गर्छिन् जाजरकोट भेरी नगरपालिका–१ की जुनी विष्ट । शुक्रबार राति जाजरकोटको रामीडाँडा केन्द्रबिन्दु भएर गएको भूकम्पमा जुनीले बहिनी माँले गुमाइवन्न्, आफैँ पनि चाहिने बनेकी छन् । जुनीको देब्रे हातको

नशामा बढी चोट लागेकाले देब्रे हात चल्दैन । खुट्टा उपचार भएको चौथो दिनदेखि बिस्तारै चल्न थालेको छ तर हिँड्न गर्न सकिदैनन् । उनलाई अहिले शय्याबाट झर्न र चढ्न सहारा दिनुपर्छ । सुतेकै अवस्थामा पनि शय्यामा फर्कनसमेत नसक्ने जुनीलाई बहिनीको शोकले झन् थलाउँदै लागेको छ ।भूकम्पमा परेर अर्को जीवन पाएकी १७ वर्षीया जुनी बहिनीलाई बचाउन नसकेकामा आत्मगलानी भइरहेको छ । शनिबारदेखि भेरी अस्पतालमा उपचाररत जुनीले ‘बहिनी बचाउन सकिनँ’ भन्दै डाँको छाडेर रोइरहन्छिन् । अस्पतालका मनोसामाजिक परामर्शकर्ता कमला डाँगीका अनुसार जुनी उनको रेखदेखमा आएका आफन्तसँग पनि बोल्दिनन् । ‘दिनभरि कि सलले मुख छोपेर सुत्नुहुन्छ कि त बहिनी

बचाउन नसकेको गुनासो आफैँसँग गर्दै भक्कानिएर र्नुहुन्छ’, उनले भनिन्, ‘जुनीलाई शारीरिक चोटभन्दा बढी बहिनीलाई आँखै अगाडि गुमाउनु पर्दाको मानसिक चोट धेरै छ ।’ जुनीलाई भूकम्प केवल आफ्नो घरमा माल आएको र भूकम्पमा बहिनी माँले पुरिएको भन्ने लागिरेहेको मनोसामाजिक परामर्शकर्ता डाँगीले बताइन् । अस्पतालमा भर्ना भएदेखि बुधबारसम्म तीन चरणमा जुनीसँग कुरा गरिसकेको जनाउँदै उनले पहिलो र दोस्रो चरणमा उनी बोल्दै नबोलेको र तेस्रो चरण सामान्य चिनाजानमा माँले केन्द्रित रहेको बताइन् । डाँगीले भनिन्, ‘कुराकानी गर्न लागेको आज तेस्रो दिनमा माँले उहाँले मसँग मनमा गुमिसकेका पीडालाई भक्कानिँदै खोल्नुभयो । उहाँलाई

आफूलाई लागेको चोटभन्दा पनि धेरै माया गरेर सँगै हुर्किएको बहिनीलाई गुमाएकामा लागेको रहेछ ।’ भूकम्प जानुअघि शुक्रबार रातिसँगै खाना खाएर दुई बहिनी एउटै ओच्छानमा भुईँतलामा सुतेका कुराकानीका क्रममा जुनीले बताएको डाँगीले उल्लेख गरिन् । सुत्ने बेला शनिबार गाउँमा लागेको मेला हेर्न जाने र मेलामा जाँदा दिदीको नयाँ कुर्तासुरुवाल बहिनीको लगाउने सल्लाह भएकामा बहिनीको त्यो चाहना अपुर्नै रहेको भन्दै जुनी अस्पतालको शय्यामा भक्कानिने गरेको उनले बताए । ‘जुनी नबोल्दा कसैसँग पनि बोल्नुहुन्न । उहाँलाई जति नै बोलाए पनि केही जवाफ दिनुहुन्न । तर आफ्नै सुुुरमा एकोहोरो बहिनीलाई सम्झिएर डाँको छोडेर र्नुहुन्छ’, मनोसामाजिक परामर्शकर्ता डाँगीले भनिन्, ‘उहाँको शरीरमा

लागेको चोट औषधीले बिस्तारै निको हुँदै जान्छ । तर उहाँमा मनोसामाजिक समस्या बढी देखिएकाले यो समस्याबाट बाहिर निकाल्न अति नै संवेदनशील भएर कुरा गर्नुपर्ने हुन्छ ।’ परामर्शको चार दिनपछि डाँगीसँग माँले मनका कुरा बताउँदै जुनीको बुबा रोजगारीको सिलसिलामा विदेश गएकाे, आमा र भाइलाई सामान्य चोट लागेको बताइन् । जुनीले आफूले पनि स्टाफ नर्सको पिसिएलमा नाम निकालेको कुराकानीका क्रममा बताएकी डाँगीले जानकारी दिइन् । उनका अनुसार जुनीले बहिनी गुमाएको शोकमा खाना, पानी, औषधीलागायत केही पनि नखाइदिनाले उनको शारीरिक चोट निको हुन समय लागेको छ । ‘जुनीको मन र मस्तिष्कमा लागेको आघात निको पार्न उहाँसँग परमर्श र कुराकानी गर्नु नै उत्तम उपाय हो’, डाँगीले भनिन् । भेरी अस्पतालमा अहिले ४९ जनाको उपचार भइरहेको बकिका प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्रवणकुमार पोखरेलले जानकारी दिइन् । उनका अनुसार अस्पतालमा भूकम्पमा परी चाहिने भएका ५३ जनालाई उपचारका लागि ल्याइएको थियो । ‘तीनजना निको भई घर फर्कनुभएको छभने एकजनाको उपचारका लागि अस्पताल ल्याउँदै गर्दा बाटैमा मृत्यु भएको थियो’, प्रजिअ पोखरेलले भने, ‘उपचाररत बिरामीको स्वास्थ्य अवस्था खतरामुक्त छ । धेरैको स्वास्थ्य सोधार्नुमुख हुँदै गइरहेको छ ।’

कर्णाली । प्रदेश सरकारले भूकम्पबाट प्रभावित जाजरकोट, रुकुम पश्चिम र सल्यानका १६ स्थानीय तहलाई दुई करोड ४५ लाख रुपैयाँ हस्तान्तरण गरेको छ ।प्रदेश सरकारले जाजरकोटका भेरी र नलगाड नगरपालिका तथा बारेकोट गाउँपालिकालाई २५/२५ लाख, कुशेरा गाउँपालिकालाई २० लाख रुपैयाँ, छेडागाड नगरपालिकालाई १० लाख रुपैयाँ, जुनीचाँदे गाउँपालिकालाई १० लाख रुपैयाँ र शिवालय गाउँपालिकालाई पाँच लाख रुपैयाँ हस्तान्तरण गरेको

कर्णाली प्रदेश सरकारका प्रवक्ता एवं आन्तरिक मामिला तथा कानुनमन्त्री कृष्णबहादुर जिसीले जानकारी दिए । त्यसैगरी रुकुम पश्चिमको आठबीसकोट र सानीभेरी नगरपालिकालाई २५/२५ लाख रुपैयाँ, चौरजहारी नगरपालिका र तिवेणी गाउँपालिकालाई २०/२० लाख रुपैयाँ, मुसिकोट नगरपालिकालाई १० लाख रुपैयाँ र बाँफीकोट गाउँपालिकालाई पाँच लाख रुपैयाँ रकम हस्तान्तरण गरिएको प्रवक्ता जिसीले बताए । उनका अनुसार सल्यानको दार्मा गाउँपालिकालाई १५ लाख रुपैयाँ

तथा बागचौर र बनगाड कुपिण्डे नगरपालिकालाई पाँच–पाँच लाख रुपैयाँ हस्तान्तरण गरिएको छ ।भूकम्पबाट प्रभावित जाजरकोट, रुकुम पश्चिम र सल्यानमा राहत सामग्री खरिद, वितरण र उद्धार प्रयोजनका लागि स्थानीय तहलाई रकम उपलब्ध गराइएको मन्त्री जिसीले बताए । यही कात्तिक १७ गते राति ११:४७ बजे जाजरकोटको बारेकोट गाउँपालिकाको रामीडाँडामा केन्द्रबिन्दु बनाएर ६ दशलमलव ४ रेक्टर स्केलको भूकम्प जाँदा ठूलो धनजनको क्षति भएको थियो ।

पत्रकारलाई महासङ्घको राहत

रासस काठमाडौँ । जाजरकोट जिल्लाको रामीडाँडा केन्द्रबिन्दु भएर गत शुक्रबार राति गएको ६ दशमलव ४

रेक्टरस्केलको भूकम्पबाट प्रभावित सञ्चार संस्था तथा पत्रकारलाई नेपाल पत्रकार महासङ्घले राहत उपलब्ध गराउने भएको छ । बुधबार आयोजित

पत्रकार सम्मेलनमा महासङ्घले वैदेशिक शाखा र अन्य सङ्घ संस्थामार्फत राहत सङ्कलनका लागि पहल गर्ने जनाएको छ । भूकम्पले पत्रकार तथा सञ्चार क्षेत्रमा पारेको असर र श्रमजीवी पत्रकारको पक्षमा गरिएको आन्दोलनका विषयमा पनि छलफल भएको महासङ्घका अध्यक्ष विपुल पोखरेलले जानकारी दिए । पत्रकारिता क्षेत्रलाई श्रम शोषणमुक्त क्षेत्र बनाउन महासङ्घले प्रयास गरिरहेको उनको भनाइ थियो ।अध्यक्ष पोखरेलले कान्तिपुर मिडिया ग्रुपले महासङ्घलाई विभिन्न आरोप लगाउनु भन्दा गैरकानुनी ढङ्गबाट निष्कासित गरिएका पत्रकारलाई श्रमजीवी पत्रकार ऐनअनुसार सेवा, सुविधा दिन आग्रह गरे । महासङ्घका महासचिव रोशन पुरीले सङ्कलित राहत महासङ्घको केन्द्रीय समितिका पदाधिकारी, सदस्य तथा प्रदेश र जिल्ला समितिका पदाधिकारीबाट सङ्कलन गरेर प्रभावित क्षेत्रका सञ्चार संस्था र पत्रकारको विवरणका आधारमा वितरण गरिने बताए । उनले भूकम्पबाट दुईवटा सञ्चार संस्थाको भवन पूर्णरुपमा क्षति भएको जनाउँदै महासंघका दुई जना केन्द्रीय सदस्यसहित दर्जनौँ पत्रकारले बास गुमाएका बताए ।

भूकम्पपीडितको गुनासो: ‘लिपाल पनि पाएका छैनौँ’

रासस रुकुम पश्चिम । गत शुक्रबार जाजरकोटको रामीडाँडा केन्द्रबिन्दु भएर ६ दशमलव ४ रेक्टरस्कूलको भूकम्प गयो । भूकम्पले जाजरकोट र रुकुमकापश्चिममा ठूलो मानवीयसँगै भौतिक संरचनामा क्षति पुऱ्याएको छ । भूकम्पबाट रुकुमपश्चिममा पनि ठूलै मानवीय क्षति भयो । हजारौँ घरहरुमा पूर्ण रुपमा क्षति पुग्यो । रुकुमपश्चिमको आठबीसकोट नगरपालिका–१३ भत्कामा ४१ वर्षीया हरिबहादुर ओलीको घर नि बस्ने नमिल्ले गरी भूकम्पले पूर्णरुपमा क्षति गऱ्भयो । उनको घरमा क्षति गर्नुका साथै परिवारका चार सदस्य चाहिने भएका छन् । चाहिने हुनेमा हरिबहादुरसहित उनकी श्रीमती

र दुई छोरा छन् ।भूकम्पले भत्काएको घरमा आफूसहित पूरै परिवार पुरिएको हरिबहादुरले

सुनाइन् । ‘मरिन्छ कि भन्ने लागेको थियो धन्न बाचियो । स्थानीयवासीले रातिनै उद्धार

नगरेको भए मेरो सबै परिवार सकिने थियो । स्थानीयवासीले तत्काल पुरिएको घरबाट निकाले

अनि बाँच्न सफल भइयो’, उनले भने । उपचारका लागि चारै जनालाई नगर अस्पताल राडी पुऱ्याएको थियो । अस्पतालमा दुई दिनसम्मको उपचार गरेपछि डिस्चार्ज भएको ओलीले बताए । घर फर्किएपछि सरकारले दिएको राहतको नाममा एउटा लिपालबाहेक अन्य कुनै सामग्री नपाएको उनले गुनासो गरे । ‘राहतको नाममा लिपाल आयो । एउटा घरमै लिपाल थियो । अहिले राहतको असमा लिपाल मुनी बसिरहेका छौँ । चिसो बढेकाले रात कटाउन निकै मुस्किल भइरहेको छ’, ओलीले भने, ‘अन्य कुनै राहत सामग्री अहिलेसम्म पाएका छैनौँ । राहतको पर्याप्त छौँ । पालिकामा धेरै सामग्री आएको छ भन्ने सुन्छु । हामीले त लिपाल बाहेक केही आएका

छैनौँ ।’ घर नजिकै पसल भएकोले उदारोमा चामल, दाल, तेल, नून लिएर खाइरहेको उनले बताए । ‘राहत वितरण गरेको तीन दिन भइसक्यो केही अत्तोपत्तो छैन । अहिले पनि भूकम्पको लास गरेको छ । शुक्रबार एक्कासि भूकम्प आयो केही थाहा भएन’, ओलीले भने, ‘सुरुमा कसैले बम हानेको होकी जस्तो लाग्यो । पछि घर पुरिएर चेपिएपछि थाहा भयो, भूकम्प आएको रहेछ ।’ वडामै नौ जनाको मृत्यु भएको हुँदा आफ्नो घर पूर्णरुपमा क्षति भए पनि परिवार बाँच्न सफल भएकोमा खुसी लागेको उनले सुनाए । वडा नं १३ मा माँले चार सय तीस घर पूर्णरुपमा क्षति भएको वडा कार्यालयले जनाएको छ । एक सय सय घर आंशिक क्षति भएको र ५५ घर

सामान्य क्षति भएको वडा सचिव चक्रबहादुर डिसीले जानकारी दिए । पूर्णरुपमा क्षति भएका घरपरिवारका लागि लिपाल माँले आएको र अन्य खाद्यान्न सामग्री आइनसकेको उनले बताए । ‘आंशिक क्षति भएकाले भने लिपालसमेत पाएका छैनन् । पालिकाबाट राहत सामग्री आएपछि वितरण गर्ने छौँ’, डिसीले भने । उनका अनुसार मृतकका परिवारले २५ हजार किरिया खर्चसहित खाद्यान्न सामग्री पाइसकेका छन् । राहत वितरणको काम भइरहे पनि सबै ठाउँमा राहत वितरण गर्न नसकिएको नगर प्रमुख रवि केसीले स्वीकार गरे । भूकम्पमा परी रुकुम पश्चिमका ५२ जनाको मृत्यु भएको थियो भने भौतिक संरचना पनि ठूलो क्षति पुगेको छ ।

प्रदेश सानो होला तर यसको अनेक पक्षबारे बहस गरिरहन पर्छ ।

-लियोनार्डो कोहेन

सम्पादकीय

कानुन कार्यान्वयनमा ढिलाइ किन ?

मधेश सरकारले कर्मचारी समायोजन ऐन, प्रदेश प्रहरी समायोजन ऐन कार्यान्वयन लगायतका मागहरु पूरा नभए चरणवद्ध आन्दोलन गर्ने चेतावनी दिएको छ । संविधान बनेको ८ वर्ष र प्रदेश सरकार बनेको ६ वर्ष बितिसक्दासमेत ऐन कार्यान्वयनमा ढिलाइ हुँदा सरकार सञ्चालनमा समस्या आएको भन्दै पटकपटक संघ सरकारलाई ध्यानाकर्षणसमेत गराउँदै आएको छ । कानुन निर्माण समयमा नहुनु र बनेका ऐनकानुन पनि कार्यान्वयन नहुँदा प्रदेशको शान्तिसुरक्षा व्यवस्थित गर्न चुनौती थपिएको छ । प्रदेशलाई दिइएको अधिकार कार्यान्वयन नगर्दा प्रदेशमा सरकारको कानुनी राज्य नै छैन कि भन्ने आभाष हुन थालेको छ । संघ र प्रदेशबीच प्रहरी परिचालनबारे समन्वय नहुँदा जनताले बेतैमा सुरक्षाको अनुभूति गर्न पाएका छैनन् । मधेश प्रदेश आफैँमा एउटा सम्बेदनशील क्षेत्र हो । खुला सीमानाको फाइदा उदाउँदै विभिन्न आपराधिक घटना दिनहुँजसो भइरहेका छन् । आपराधिक घटनाको नियन्त्रण र अपराधको निराकरण गर्न संघसँगको समन्वयको अभावमा प्रदेश सरकार चुकिरहेको देखिन्छ । प्रदेशमा धार्मिक तथा सामाजिक सद्भाव बिथोल्ने क्रियाकलाप बढ्दै गइरहेका छन् । यसको नियन्त्रणमा देखिएको उदाशीनताले कतै संघीयता असफल बनाउन चलखेल त भइरहेको छैन भन्ने आशंका संघीयता पक्षधरहरुले गरिरहेका छन् । कोशी प्रदेशमा सरकार बनाउने र गिराउने प्रकरण चलिरहदा त्यसलाई देखाएर संघीयताबारे आम जनतामा नैराश्यता पैदा त गर्न खोजिएको छैन भन्ने प्रश्न पनि उठिरहेको छ । संघीयता र विकेन्द्रीकरण दुई फरक व्यवस्था हुन् । संघीयताको विकल्प विकेन्द्रीकरण हुनै सक्दैन भन्ने संघीयता पक्षधरको मत छ । नेपाल संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्था भएको मुलुक भए पनि संघीयताको अनुभूति जनताले गर्न सकेका छैनन् । अहिले पनि संघ नियन्त्रित शासन व्यवस्थाले प्रदेश सरकारलाई सञ्चालन गर्न समस्या भइरहेको छ । प्रदेश प्रहरी समायोजन, निजामती कर्मचारी समायोजन, गुठी र वन सम्बन्धी विधेयक र कानुन निर्माण भएको लामो समय बितिसक्दा पनि कार्यान्वयनमा नआउनुले संघ सरकारको नियममाथि शंका उत्पन्न भएको छ । प्रदेशलाई विकासको बाटोमा लैजान प्रदेशको आफ्नो अधिकार र निर्णय गर्न सम्पूर्ण अधिकार हुनुपर्छ । विकासका कामका लागि प्रदेश सरकारसमक्ष कानुनको अधिकार नहुदाँ प्रदेशलाई विकासको बाटोमा डोऱ्याउन सकिएको छैन । संघीयता जोगाउनका लागि प्रदेश सरकारले उठाएका माग समयमै सम्बोधन नभए आन्दोलन गर्ने चेतावनीसमेत दिइएको छ । संघीयताको मूलमर्म बुझेको संघ सरकारले प्रदेशलाई अधिकारसम्पन्न बनाउन ढिलाई र कन्जुस्याई गर्नु किमार्थ उत्तम हुँदैन । जनतामा बढेको असन्तुष्टिसँगै सरकारहरु नै यसरी एक अर्काविरुद्ध आन्दोलन र अल्टिमेटम दिने अवस्था आउनु झन व्यवस्थाको खराबी हो । खराबी सुधारेर जनतालाई सुशासन दिन सकिएन भने पक्कै यो नैराश्यताले नतिजा व्यवस्थामाथि नै प्रहार हुनेछ ।

लेखक वर्गमा अनुरोध

मधेशदृष्टि दैनिक यहाँहरुबाट नवीन, सिर्जनात्मक, तार्किक, दार्शनिक, समयसापेक्ष आलेखको अपेक्षा गर्दछ। मधेश प्रदेशलाई केन्द्रित गरेर राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिकसहित अन्य क्षेत्रका विषयमा यहाँहरुले कलम चलाउन सक्नुहुनेछ । पठाउनु भएका लेख कम्तीमा ७ दिन अन्य सञ्चारमाध्यममा नपठाउनु हुन पनि अनुरोध गर्दछौं । लेख पठाउँदा लेखकको तस्बिर, परिचय, सम्पर्क नम्बर अवश्य उल्लेख गर्नुहोला । लेखरचना एक हजार दुई शब्दसम्मिमा पठाउनु हुन पनि अपिल गर्दछौं । हाम्रो इमेल ठेगाना हो: madheshdristi@gmail.com

नेपाल रेल्वे समय तालिका		
		
जनकपुर-जयनगर रेलसेवा	जयनगर-जनकपुर रेलसेवा	
सिफ्ट जनकपुर जयनगर	सिफ्ट जयनगर जनकपुर	जनकपुर
पहिलो ८:३५ बजे	पहिलो ०८:३० बजे	०९:५५ बजे
दोस्रो ११:३० बजे	दोस्रो १५:०० बजे	१६:२५ बजे
तेस्रो १६:३० बजे	तेस्रो १८:०० बजे	१९:१२ बजे

महत्त्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरु	महोतरी (०८८१)
एम्बुलेस ५२६०९१,०४१६२०४९१,५२०२३०, ५२३८६४	जलेश्वर अस्पताल ५२००७०
५२६३६०	प्रहरी ५२०००९
१००, ५२००९९	एम्बुलेस ५२०१००
५२००११	विद्युत ५२००६६, ५२०१६६
जनकपुर अन्तराल अस्पताल ५२००३३	
रक्त संचार केन्द्र (रेडक्रस) ५२०८७०	
आँखा अस्पताल ५२०३९७	
विद्युत फ्युज शाखा ५२०१५१	
एयर पोर्ट ५२००४४	
बुद्ध एयर ५२५०२२	
यति एयरलाइन्स ५२००४७	
जानकी केबुल ५२३७२८	
साह केबुल ५२४७२२	
मुजेलिया प्रहरी चौकी ५२०७५०	
सशस्त्र प्रहरी मुजेलिया ५२७२१३, ५२७८००	

मन्दिरको समय	जानकी मन्दिर (प्रत्येक दिन)
बिहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे	बिहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
बिहान पूजा आरती : ०७:०० बजे	बिहान पूजा आरती : ०७:०० बजे
बिहान ढोका बन्द : १२:०० बजे	बिहान ढोका बन्द : १२:०० बजे
अन्न क्षेत्र : नि:शुल्क भोजन	अन्न क्षेत्र : नि:शुल्क भोजन
दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०७:३० बजे	दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०७:३० बजे
सन्ध्या पूजा आरती:साँभफ्फा : ०७:३० बजे	सन्ध्या पूजा आरती:साँभफ्फा : ०७:३० बजे
राम मन्दिर (प्रत्येक दिन)	राम मन्दिर (प्रत्येक दिन)
बिहान ढोका खुल्ने समय : ५:०० बजे	बिहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
बिहान पूजा आरती: ८:०० बजे	मंगल आरती : ०७:३० बजे
भोगराज लामे समय: ११:३० बजे	महाप्रसाद भोग : १२:०० बजे
निशुल्क अन्न क्षेत्र (दिउँसो): १२:०० बजे	दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०३:३० बजे
मन्दिर बन्द हुने समय: ४:०० बजे	सन्ध्या पूजा आरती साँफ्फ : ०७:०० बजे
खुल्ने समय (दिउँसो): ९:३० बजे	रात्रि भोग : ०९:०० बजे
रात्री आरती पूजा हुने समय: १०:०० बजे	पट बन्द : ०९:१५ बजे
रात्री मन्दिर बन्द हुने समय:	

छोराको पनि घर छैन, छिमेकीका घर छैनन्, धन्न मान्छे बाँच्थी ।’

अहिले आँगनमा नै तिपाल टाँगेर रात काट्दै आएको उहाँ बताउनुहुन्छ । ‘सकेजतिका लत्ताकपडा र भाँडाकुडा भत्किएको घरबाट बाहिर तान्यौँ, अहिले आँगनमा नै बास भएको छ, न खान मन लाग्छ, न त निद्रा नै लाग्छ, यति ठुलो घर बनाएर तिपालमुनी

सुनुपर्ला भन्ने कहिले पनि सोचेको थिएन’ उहाँले भन्नुभयो ‘जे नहुनु थियो, त्यही भयो, अब हाम्रो व्यवस्थापन राज्यले गरोस् ।’

छोरा (नाति) सँग सुन अर्को कोठामा जानुभयो । रातको साढेँ ११ बजेतिर हर्कु शौच गएर फर्केपछि उहाँलाई निद्रा लागेन । कोठामा बसेको बेला पक्कासी उहाँलाई हल्लायो । उहाँ बसेको ठाउँबाट उठ्नै सक्नुभएन । अनि छोराबुहारीलाई बोलाउनुभयो । हर्कुले बोलाएपछि छोरा उठेर आफ्ना बच्चा र पतिलाई बाहिर निकाल्नु भएको थियो । त्यसबेला सम्म घरको भित्ता ढलेर ढुङ्गा ओच्छ्यानमा आइसकेका थिए । हतारमा आफूसँगै सुतेका नातिलाई उठाएर हर्कु बाहिर निस्कदै हुनुहुन्थ्यो भित्ताको ढुङ्गाले उहाँले घाँटीमा र बुहारीको खुट्टामा लाग्यो । जब परिवारसबै बाहिर निस्किए, त्यसअघि नै घरको आधा भाग ढलिसकेको थियो ।

‘त्यही दिन बिहान छोरा घरमा आयो, साँझ भुइँचालो गयो, सायद छोरा घरमा नआएको भए त, हाम्रो परिवार नै सकिने रहिन्छ, घर भक्तियो, तर हामी बाँच्न सफल भयौँ’ गहँभरी आँसु बनाएर ८१ वर्षीय हर्कुले भन्नुभयो ‘भुइँचालो पहिले पनि जान्यौँ, तर यस्तो असर गर्थेनन्, यसपटक हाम्रो परिवार नै सिध्याउने रहेछ, तर धन्न भाग्यले बाँचियो, घर भत्किएर ढुङ्गाले लाग्दा पनि ठुलो चोट लागेन, हाम्रो परिवार सकुशल रह्यो ।’

‘गाउँभरि हल्लाखल्ला मच्चियो, भैसी बँधेको गोठ भक्तियो, झटपट भैसी फुकाएर बाहिर ल्यायौँ, घर भक्तियो, गोठ भक्तियो, चर्पी भक्तियो, मातै हामी सकुशल रहेका छौँ’ उहाँले थपुभयो ‘घर बनाउन ल्याएको ऋण तिर्न बाँकी छ, तर घर छैन, रातको समय भएकाले गाउँमा जान सकिएन, आँगनमा आगो ताप्दै रात काट्यौ, बिहान उज्यालो हुँदा घर छैन, गोठ छैन, जेठा र माइला

उहाँकै छिमेकी बहादुर दमाई ७९ वर्षको हुनुभयो । बहादुरका बुढाबुढी र छोराहरु एउटै घरमा तर अलग-अलग कोठामा बसुहुन्छ । घरको माथिल्लो तलामा उहाँका बुढाबुढी र भुईँतलामा उहाँका दुई ओटा छोरा छुट्टाछुट्टै कोठामा बस्दै आएका थिए । भूकम्प गएको दुई दिनअघि बहादुरका बुढाबुढी कान्छा छोराको बनाएको नयाँ घरमा बास बस्न जानुभएको थियो । ‘छोरा झ्यारीबाडबाट कपडा सिलाएर राती ११ बजे घरमा आयो, खाना खाएर अब सुत्छु भन्ने बेलामा घर एकसी हल्लियो, ओहो ! भुइँचालो आयो भनेर बाहिर निस्कने बेलामा घर भक्तियो, ढोकाको चुक्ल लाग्यो, छोरा बाहिर तर बुहारी र नाति भित्त थुनिए, म एकलै बाँचेर के गरु ? मरे सबै मरुला भनेर ढोका फोडेपछि बुहारी र नाति बाहिर आए, अर्को कोठामा तीन जना नातिनी सुतेका थिए, घरको भित्ता भत्किए, तर ढोका नभत्किएकाले नातिनीहरु पनि सकुशल बाहिर आए,’ उहाँले भन्नुभयो ।

‘हामी यही घरैमा भएको भए त माथिल्लो तलामा हामी बस्थिम, सुरुमा हामी मर्ने थियौँ’ रुदै उहाँले भन्नुभयो ‘सम्पत्तीका नाममा एउटा घर थियो, त्यही घरमा तीन जनाको परिवार बस्दै आएका थियो, भुइँचालोले त्यही घर पनि लियो, अहिले त हामी घर न घाटका भयौँ गरिवलाई त भगवानले पनि हेला गर्ने रहिछन् ।’ अहिले खुला आकाशमुनि शित छल्ने च्यादर हालेर बस्दै आएको उहाँको भनाइ छ ।

न निद्रा लाग्छ, न भोक

भूकम्पबाट दार्मा गाउँपालिका धेरै प्रभावित भएको छ । यसै

गाउँपालिका वडा नं. १, २, ५ र ६ नम्बर वडा बढी प्रभावित भएका छन् । भूकम्पका कारण प्रभावित नागरिकलाई भूकम्पको त्रास अझै पनि छ । कति बेला भूकम्प आउँछ भन्ने त्रासैत्रासमा रात दिन बिठ्ने गरेको स्थानीय गोपाल केसीले बताउनुभयो ।

‘भूकम्पका कारण घरमा बस्ने अवस्था छैन, चौडा ठाउँमा ४ वर्षअघि मातै लाखौँ खर्च गरेर घर बनाएका हौँ, घरमा सिमेन्ट

बालुवालै प्लास्टर गरेका छौँ, छड राखेर पिलर ठाडाई बार्दलीमा पनि ढलान गरेका छौँ, जतिसक्दो मजबुद होस् भनेर घर बनाएका हौँ, तर भूकम्पले क्षति गरेको छ, घरमा बस्नसक्ने अवस्था नै छैन’ उहाँले भन्नुभयो ।भूकम्पका कारण निद्रा, भोक सबै हराएको उहाँको भनाइ छ । उहाँको परिवारमा ११ जना हुनुहुन्छ ।

भूकम्पबाट ५ सय २६ घरगोठमा क्षति

भूकम्पमा परेर सल्यानमा ५ सय २६ घरगोठमा क्षति पुगेको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालयको तथ्याङ्क अनुसार कुनै मानवीय क्षति नभएपनि भौतिक संरचनामा भने ठुलो मात्रामा क्षति भएको हो । जसमा पुर्णरूपमा ९५ घरमा क्षति भएको छ । यस्तै आंशिक रूपमा २ सय ५६ र १ सय १७ घरमा सामान्य क्षति भएको सल्यान प्रहरी प्रमुख, झिएसपि नबिन कार्कीले जानकारी दिनुभयो ।

सबैभन्दा धेरै दार्मा गाउँपालिकामा क्षति भएको छ । दार्मा गाउँपालिकामा ९३ घरमा पुर्ण, आंशिक रूपमा २ सय ३६ र सामान्य ६६ घरमा गरेर ३ सय ९८ घरमा क्षति पुगेको छ । यस्तै सिद्धकुमाख गाउँपालिकामा आंशिक दुई र सामान्य १८ गरी जम्मा २० घरमा क्षति भएको छ ।

यस्तै शारदा नगरपालिकामा आंशिक एक र सामान्य दुई गरी तीन ओटा घरमा, बागचौर नगरपालिकामा पुर्ण क्षति दुई घरमा, आंशिक दुई घरमा र सामान्य १७ गरी जम्मा २२ ओटा घरमा क्षति भएको छ । यस्तै गरी कपुरकोट गाउँपालिकामा आंशिक तीन ओटा घर र सामान्य २३ ओटा गरी जम्मा २६ घरमा, तिवेणी गाँउपालिकामा आंशिक एक घरमा र बनगाड कुपिन्डे नगरपालिकामा आंशिक ६ र सामान्य ४६ गरी जम्मा ५२ ओटा घरमा क्षति भएको छ ।

भूकम्प प्रभावितलाई तिपाल, कम्बल र खाद्यान्न

भूकम्पबाट प्रभावित भएका यहाँका नागरिकलाई राहत वितरण गर्न थालिएको छ । घर भत्किएर चौरमा बस्दै आएका पीडितलाई तत्कालको लागि तिपाल, कम्बल, खाद्यान्न वितरण गर्न थालिएको गाउँपालिका अध्यक्ष निम बहादुर केसीले बताउनुभयो । पूर्णरूपमा घर भत्किएर चौरमा बस्दै आएका पीडितलाई प्राथमिकता दिएर राहत वितरण गर्न थालिएको उहाँले बताउनुभयो ।

‘क्षतिको विवरण सङ्कलन गरिरहेका छौँ, पडितको पहिचान गर्ने र तत्कालको लागि गाँस, बासकोे व्यवस्था गरिरहेका छौँ’ उहाँले भन्नुभयो ‘हामीले अहिले दिएको राहत तत्कालको लागि हो, पालिकाले भूकम्प प्रभावितको उचित व्यवस्थापन गर्छ, हामीले हाम्रा नागरिकलाई भोकभोकै मर्न दिदैनौँ, वास्तविक पीडित नछुटोस् भन्ने हेतुका साथै प्रहरी, जनप्रतिनिधि, कर्मचारी प्रभावित क्षेत्रमा खटिएका छौँ ।’

दार्माका भूकम्प प्रभावितको लागि नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले राहत सामग्री उपलब्ध गराएको छ । रेडक्रसले ६० थान कम्बल र ५० थान तिपाल गाउँपालिकालाई हस्तान्तरण गरिएको रेडक्रसका जिल्ला सभापति यौवन प्रकाश श्रेष्ठले जानकारी दिनुभयो ।

सदन कार्यमुखी र परिणाममुखी हुनुपर्छ: श्रेष्ठ

काठमाडौँ । जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपालकी नेती सुशीला श्रेष्ठ लोकतन्त्रमा सरकार तथा सदनका कामकारबाही प्रक्रियामुखी नभई कार्यमुखी र परिणाममुखी हुनुपर्नेमा दृढ मान्यता राखिन् । सरकारको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेटमाथि तामो कर्मकाण्डी बहस–छलफल भए पनि त्यसमा समावेश गर्न दिइएका सुझाव र संशोधन नसमेटिएकामा उनी तीव्र असन्तुष्टि व्यक्त गर्छिन् ।

सांसद श्रेष्ठ भन्छिन्, ‘दैनिक १० लाख रुपैयाँ खर्च गरी बजेटमाथि महिनी छलफल गरियो । त्यसमा आएका सकारात्मक सुझाव समेटनुपर्नुपर्े । सरकारले जे ल्यायो, बैठकमा हुन्छ र हुन्न भन्ने आधारमा अल्पमत, बहुमत र सहमतिका नाममा पास भएको देखेँ । त्यो व्यावहारिक लागेन ।’ यस्तो ढाँचा, ढर्रा र औपचारिकताले देशले गति नलिने उल्लेख गर्दै उनले परिणाम नदिने झन्डाटिलो प्रक्रियालाई तत्कालै सच्याएर

जानुपर्ने सुझाव दिइन् । राजनीतिक नेतृत्व र कर्मचारीतन्त्रबीच भ्रष्टाचार र अनियमितताका लागि नभई जनतालाई सुलभरूपमा दिनुपर्ने सेवा–सुविधाबारे गम्भीर समीक्षा हुनुपर्नेमा जोड दिँदै सांसद श्रेष्ठले देश र जनहितमा राष्ट्रिय सहमतिका लागि बनाइने कार्ययोजना, नीति र विधिका विषयमा संसद र दलका बैठकमा गहन छलफल र मन्थनको आवश्यकता औँल्याइन् । पार्टीले सदनमा गई नीति–निर्माणमा सहभागी हुन आफूलाई पहिलो मौका प्रदान गरेकामा गौरव महसुस गर्दै उनले संसद्मा बजेट तर्जुमा तथा राष्ट्रिय गतिविधिलाई नीतिगतरूपले व्यवस्थित र व्यावहारिकरूपले परिमार्जन गर्ने सोचाइबाट आफू आए पनि कार्यान्वयनको पाटो फितलो भएकामा दुःख व्यक्त गरिन् । मुलुकमा भ्रष्टाचार बढ्नुमा नेता स्वयं नीतिगत भ्रष्टाचारमा संलग्न हुने तथा आफूअनुकूलको कानुन बनाउने घटनाले पुष्टि गरेको उल्लेख गर्दै उनले प्रतिनिधिसभामा समानुपातिक

प्रणालीबाट निर्वाचित सदस्य सुन्, ललितानिवास र नक्कली भूदानी शरणार्थी प्रकरण प्रतिनिधिमूलक नमूना घटनाका रूपमा रहेको प्रतिक्रिया दिइन् । मुलुकमा राजनीतिक परिवर्तनका लागि सहयाला गरेका राजनीतिक दल र नेताले आफ्ना स्वार्थका लागि जस्तोसुकै विषयमा सम्झौता गर्ने प्रवृत्ति अन्त्य गर्न आवश्यक रहेको सांसद श्रेष्ठको भनाइ छ । राजनीतिक घटनाक्रमले आदर्श र सिद्धान्तभन्दा नेताहरूले पार्टी, गुट र परिवारवादलाई महत्त्व दिएकाे देखिएको उनले आरोप लगाइन् । विसं २०२८÷२९ मा नयाँ शिक्षा विरोधी विद्यार्थी आन्दोलनमा सहभागी भई राजनीतिक यात्रा प्रारम्भ गरेकी सांसद श्रेष्ठसँग स्वविवु कोषाध्यक्ष, क्रान्तिकारी महिला सङ्घको सदस्य, भूमिगत जीवन र अनेमसङ्घका केन्द्रीय सदस्य भई काम गरेको अनुभव छ ।

नेकपा (माले) उदयपुर जिल्ला सचिव, अनेमसङ्घ उपाध्यक्ष, माले केन्द्रीय कमिटी सदस्य, हाल सङ्घीय समाजवादी पार्टी नेपालको राजनीतिक समिति सदस्य भई काम गरेकी उनी हाल जसपा बागमती प्रदेश इन्चार्ज पनि हुन् । सांसद श्रेष्ठले भनिन्, ‘देशमा महेँगी र बेरोजगारी चुलिएको छ, आम्र्दानीको स्रोत छैन, मुलुकको ठूलो श्रमशक्ति युवा–विद्यार्थी विदेश पलायन भइरहेका छन् । जलस्रोतको धनी भनिए पनि कतिपय गाउँमा खानेपानी अभावमा तड्पिनुपर्ने परिस्थिति छ । यस्तो बेला परिवर्तनका सहयात्रीबीच आरोप–प्रत्यारोप नभई देश विकासको साझा एजेन्डा आउनुपर्नुपर्थ्यो, तर त्यो खै ?’

महिलाले अंश पाउनुपर्छ र वंशज कायम हुनुपर्छ भन्ने मागको सहज कार्यान्वयनमा अझै चुनौती रहेको उल्लेख गर्दै सांसद श्रेष्ठले बनेका कानुन कार्यान्वयनमा राज्यका संयन्त्र जागरुक हुनुपर्ने देखिन्छ भनिन् । सम्पत्तिभन्दा मान, सम्मान, इज्जत र प्रतिष्ठा महत्त्वपूर्ण विषय भएको

भन्दै नेती श्रेष्ठले भनिन्, ‘घैसाभन्दा समाजमा सम्मान कमाउन निकै कठिन छ, जेल र भूमिगत जीवन बिताएका पाका नेतासमेतले विगतको आफ्नो योगदान बिसिएर लोभ गर्नुभयो भने सबैले विरोध गर्नुपर्छ ।’ सदनलाई व्यवस्थित र मर्यादित बनाउने सांसदको नै दायित्व भएकोले कमी–कमजोरीलाई सुधार गरेर अघि बढ्न प्रतिनिधिसभा, पूर्वाधार विकास समिति सदस्य सांसद श्रेष्ठले सबैलाई सुझाइन् ।

पछिल्ला चुनावमा उम्मेदवारबाट भएको खर्चको स्थितिले कहालीलाग्दो अवस्था देखाउने उल्लेख गर्दै उनले जसपा कार्यकारी समिति सदस्यले यसमा सुधार नगर्ने हो भने आर्थिक अवस्था कमजोर हुने तथा भ्रष्टाचार नगर्नेहरू केही समयमै राजनीतिक क्षेत्रबाट बाहिरिने ठोक्नुवा गरिन् । पार्टी सङ्गठन कमजोर र हारिने क्षेत्त्रमा महिलालाई उम्मेदवार बनाउने प्रवृत्ति सच्याउन आवश्यक रहेको सांसद श्रेष्ठको भनाइ छ । उनले भनिन्, ‘निर्वाचन प्रणाली पूर्ण समानुपातिक र समावेशी बनाउनुपर्छ । यसबाट भ्रष्टाचार रोकिन्छ कि जस्तो लाग्छ, अहिले समानुपातिकमा पुरुषको भाग खोसिएको छ ।’ उनका अनुसार प्रत्यक्ष निर्वाचन प्रणालीअन्तर्गत कुनै निर्वाचन क्षेत्रमा आलोपालो चलाएर महिलाको स्थान सुरक्षित गर्न सकिन्छ ।

एक प्रश्नमा सांसद श्रेष्ठले नागरिकता प्रमाणपत्र दिइँदा आमाको नाम भएको स्थानमा बेठिक चिह्न लगाइएकामा त्यसविद्द मुद्दा हाल्नुपर्ने अवस्था आउनसक्ने चेतावनी दिइन् । हाम्रा हुनुपर्छ भन्ने मागको सहज कार्यान्वयनमा अझै चुनौती रहेको उल्लेख गर्दै सांसद श्रेष्ठले बनेका कानुन कार्यान्वयनमा राज्यका संयन्त्र जागरुक हुनुपर्ने देखिन्छ भनिन् । सम्पत्तिभन्दा मान, सम्मान, इज्जत र प्रतिष्ठा महत्त्वपूर्ण विषय भएको

कोप–२८

आफ्नै ‘पेभिलियन’आवश्यक

काठमाडौँ । जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय संरचना महासन्धि(युएनएफएसिसीसी)का पक्ष राष्ट्रहरूको २८औँ सम्मेलन (कोप–२८) आगामी मङ्सिर १४ देखि २६ गते (नोभेम्बर ३० देखि डिसेम्बर १२ तारिख) हुँदैछ ।संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई)को दुबईमा हुन लागेको सम्मेलनको तयारीका लागि वन तथा वातावरण मन्त्रालयले तीव्र रूपमा काम थालेको छ । मन्त्रालयले सम्मेलनमा नेपालका तर्फबाट उठाउनुपर्ने विषयको तयारीका लागि जलवायु वित्त, अनुकूलन, पर्वतीय प्रविधि हस्तान्तरण र क्षमता अभिवृद्धि, हानि र नोकसानी, तैज्जिक, युवा, बालबालिका, जलवायु सशक्तीकरण, जलवायु परिवर्तनका असर न्यूनीकरण गरी छ बुँदामा केन्द्रित रहेर विज्ञ समूह गठन गरी सुझाव सङ्कलन गरेको छ ।यसैगरी, यस पटकको सम्मेलनमा आफ्ना कार्यक्रम गर्नका लागि नेपालले सम्मेलन परिसरमा ‘पेभिलियन’ (बृहत् मण्डला) स्थापना गर्दैछ । गत वर्ष इजिप्टको सार्म अल शेख सहरमा भएको कोप–२७ सम्मेलनमा नेपालले पहिलो पटक सम्मेलन परिसरभित्र आफ्नो सम्पर्क कार्यालय स्थापना गरेको थियो ।नेपालले आफ्नै पेभिलियन हुने भएपछि मन्त्रालयले केही समयअघि आह्वान गरेको सूचनाबमोजिम नेपालस्थित धेरै राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाले कार्यक्रम गर्नका लागि आवेदन दिएका थिए । त्यसमध्ये मन्त्रालयले छनोट गरी कार्यक्रमको अन्तिम रूपरेखा प्रदान गरेको मन्त्रालयको जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन महाशाखाका प्रमुख एवं सहसचिव डा बुद्धिसागर पौडेलले जानकारी दिए । मन्त्रालयको तालिकाअनुसार ‘पेभिलियन’ मा डिसेम्बर ३ देखि ११ तारिखसम्म दैनिक चार कार्यक्रमका दरले विभिन्न विषयका ३२ भन्दा बढी कार्यक्रम हुने निश्चित भएको छ । यसरी नेपालले उजागर गर्ने विषयमा नै जोड पुग्ने गरी विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाले कार्यक्रम गर्न लागेको यो इतिहासमै पहिलोपटक हो । पेभिलियनमा हुने कार्यक्रमले नेपालका मुद्दामा विभिन्न कार्यक्रम गर्न सकिने र आफ्ना मुद्दा प्रदर्शन गर्न ठूलो सहयोग पुग्ने यस क्षेत्रका

एक करोड रुपैयाँभन्दा बढी भए पनि वनमन्त्री डा वीरेन्द्रप्रसाद महताीको अग्रसरतामा युएई सरकारले नेपाललाई निःशुल्क प्रदान गरेको हो । मन्त्री महताीले हालसम्मका जलवायु सम्मेलनमा नीतिनियम र आपसी समन्वयको कमीलगायत कारणले प्रभावकारी उपलब्धि हासिल गर्न नसकिएको बताउँदै आगामी दिनमा यसअघि भएका कमजोरी नहुने गरी काम भइरहेको बताए । काबन व्यापारको लाभ लिने सम्बन्धमा काम गर्ने संयन्त्र, विज्ञ, प्रविधि र प्रयोगशालाको कमी रहेको उल्लेख गर्दै मन्त्री महताीले यसमा पनि पूर्ण लाभ लिने गरी तयारी सुरु गरिएको बताए ।नेपालले अन्तर्राष्ट्रियरूपमा गरेका प्रतिबद्धताअनुसार वातावरण संरक्षण गरेको बताउँदै अब विकसित र धनी देशहरूले वाचा गरेअनुसार क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नुपर्ने उनले तर्क गरे । संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई)को दुबईमा हुन लागेको यो सम्मेलन अन्य दृष्टिकोणले नेपालका लागि थप महत्त्वपूर्ण हुने बताइएको छ । सम्मेलनको पूर्वसन्ध्यामा संयुक्त राष्ट्रसङ्घका महासचिव एन्टोनियो गुटेरसले यही कात्तिक १२ गतेदेखि नेपालको चारदिने औपचारिक भ्रमण गरेका थिए । उनले भ्रमणका क्रममा जलवायु परिवर्तनको विषयलाई दिनुभएको प्राथमिकताले पनि यस सम्मेलनमा नेपाललाई आफ्ना विषय उजागर गर्न सहज हुने बताइएको छ । कोप–२८ मा नेपालले उठाउने जलवायु वित्त, अनुकूलन, जलवायुजन्य हानि र नोक्सानीका लागि कोषको व्यवस्थापन, हिमाल र पर्वतीय मुद्दा, उत्सर्जन कटौती र समावेशीतालगायत सवालमा केन्द्रित भई राष्ट्रिय स्थितिपत्र तयार गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा रहेको मन्त्रालयले जनाएको छ ।

सयपत्तीको ‘हब’ बन्दै तनहुँ

रासस तनहुँ । नेपालीको दोस्रो महान पर्व तिहारमा अत्यधिक मालामा सयपत्ती र मखमली फूलको प्रयोग हुन्छ । तिहारको मुख्य दिन भाइटिकामा दिदीबहिनीले दाजुभाइलाई टीका लगाएपश्चात माला लगाइदिने प्रचलन छ । गाई, गोरु र कुकुर तिहारको अवसरमा पशुलाई समेत फूलको माला लगाएर पूजा गरिने हुँदा तिहारमा सयपत्ती र मखमली फूलको अत्यधिक प्रयोग हुने गर्दछ । विगतका वर्षमा भारतीय सयपत्तीको माला नेपाली बजारमा प्रशस्त पाइने गरे पनि यस वर्ष नेपाल सरकारले भारतीय माला आयातमा प्रतिबन्ध लगाएपछि नेपाली फूलले राम्रो बजार मूल्य पाउन सक्ने देखिएको छ । सयपत्ती फूलमा आत्मनिर्भर हुन यहाँका स्थानीय सरकारले किसानलाई अनुदान प्रदान गरी प्रोत्साहन गरेका छन् । जिल्लाका दश पालिकामध्ये आँबुखैरेनी, बन्दीपुर म्याग्दे गरी तीन पालिकाले आफ्नो पालिकाभित्र फूल उत्पादनका साथै प्रवद्र्धनमा सहयोग गर्दै आएका छन् । छोटो अवधि र थोरै लगानीमा राम्रो आम्र्दानी हुन थालेपछि पछिल्लो समय किसान पनि फूल खेतीतर्फ आकर्षित हुँदै गएका छन् । विभिन्न स्थानीय तहमा पनि युवाले सामूहिक रूपमा वा एकल रूपमा सयपत्तीको खेती गरेका छन् । युवाले गरेको सयपत्ती फूलको खेतीलाई स्थानीय तहले प्रवद्र्धन गर्न सुरु गरेको छ । जिल्लाको आँबुखैरेनी गाउँपालिकामा करिब २६ रोपनी क्षेत्रफलमा गरेको फूलखेतीबाट उत्पादन लिन सुरु गरेको गाउँपालिकाका कृषि शाखाप्रमुख सन्तोष केसीले जानकारी दिए । आँबुखैरेनी–१ स्थित याञ्जोक आमा समूह, आँधीमूल आमा समूह र मितला मावि परिसमा व्यवसायिक फूलखेती गरिएको हो । व्यावसायिक र आयमूलकका साथै सयपत्तीमा पालिका क्षेत्लाई ‘हब’ बनाउने योजना रहेको उनले बताए । याञ्जोकमा ३५ र आँधीमूल आमा समूहका १५ जना जनशक्ति दैनिक खट्दै आएका छन् । जनशक्तिले फूल टिप्ने र माला बनाउने कार्यमा तल्लिन हुँदै आएका छन् । असोज १५ गतेदेखि फूल टिपेर माला बनाई बिक्री समेत गर्न थालिएको छ । तयार गरिएका एक हजार थान मालामध्ये ५० प्रतिशत बिक्री भइसकेको बताइएको छ । महिलालाई फूलखेतीमा आकर्षित गराउँदै आयआर्जनसँग जोड्न सय प्रतिशत अनुदानमा फूलका बिरुवा

वितरणदेखि प्राविधिक सहयोग गरेको गाउँपालिका कार्यालयले जनाएको छ । गोरखा, दमौली र काठमाडौँलगायत सहरबाट तिहारको लागि आठ हजार मालाको माग भइसकेको र माग आउने क्रम पनि जारी रहेको उनले बताए । ‘मुख्य याममा गुणस्तर हेरी प्रतिमाला ४० देखि ७० रुपैयाँसम्म बिक्री गर्ने योजना रहेको छ’, उनले भने, ‘अफसिजनमा प्रतिमाला खुद्रा एक सयदेखि एक सय २० रुपैयाँसम्म बिक्री गर्ने लक्ष्य राखिएको छ । पहिलो वर्षको अनुभव रहेकाले प्राविधिक व्यवस्थापन गरिरहेका छौँ’, उनले भने, ‘आउँदो वर्ष समयमै सुधार गर्ने गरी अहिले पूर्ण रूपमा फक्रिएका फूल टिपेर माला बनाई चित्तान केन्द्रमा राख्न थालिएको छ ।’ सोही वडास्थित मिलीजुली कृषि उत्पादक सहकारी संस्था लिमिटेडको चित्तान केन्द्र बिग्रिएकोले गाउँपालिकाले मर्मतसम्भार गरी प्रयोगमा ल्याइएको हो । गाउँपालिकाले अध्यक्षसँग कृषि विकास कार्यक्रमअन्तर्गत महिलालाई फूलखेतीमा आकर्षण गर्न सयपत्ती प्रवद्र्धन कार्यक्रमलाई अघि बढाइएको गाउँपालिकाका अध्यक्ष शुक्र चुमानले जानकारी दिए । उत्पादनलाई आयआर्जनमा जोडेर स्थानीयवासीको आर्थिकस्तर उकास्ने लक्ष्य गाउँपालिका कार्यालयले लिएको उनी बताउँछन् । दुईवटा आमा समूहलाई पहिलो वर्षमा ९० हजार रुपैयाँ अनुदान प्रदान गरे पनि आगामी वर्षदेखि गाउँपालिकाले प्राविधिक सहयोग मात्रै गर्ने योजना रहेको छ । आमा समूहले पहिलो वर्षमा फूलखेतीबाट गरेको आम्र्दानीलाई बसेनि सयपत्ती फूल व्यवसायलाई निरन्तरता दिनुपर्ने प्रावधान रहेको छ । मितला माविको हकमा भने ‘पढ्दै कमाउँदै’ कार्यक्रमअन्तर्गत एकमुष्ट तीन लाख

रुपैयाँ अनुदान प्रदान गरी आयआर्जनबाट विद्यार्थीको पठनपाठनमा सहयोग गर्ने लक्ष्य गाउँपालिका कार्यालयको रहेको छ । त्यसैगरी जिल्लाको बन्दीपुर गाउँपालिका–५ धुम्का, कल्चोक लगायतका स्थानमा चालिस रोपनी जमिनमा फूल खेती गरिएको छ । विगत केही वर्षदेखि यहाँका स्थानीय किसानले व्यावसायिक रूपमा फूल खेती गर्दै आएका हुन् । फूलमा आत्मनिर्भर हुँदै आर्थिक क्षेत्रमा समेत सक्षम हुन व्यावसायिक फूल खेतीलाई निरन्तरता दिइएको किसान तामप्रसाद भट्टले जानकारी दिए । ‘फूलमा आत्मनिर्भर बन्दै बाह्य जिल्लामा निर्यात गर्न सफल भइएको छ’, उनले भने, ‘अघिल्ला वर्षहरूमा थोरै क्षेत्रफलमा फूल लगाए पनि यस वर्ष चार रोपनी क्षेत्रफलमा खेती गरेको छु ।’ उनले उत्पादित फूल जिल्लाभित्र र नारायणगढमा लगेर बिक्री गर्ने गर्नुभएको छ । प्रतिमाला दुई सयदेखि तीन सय ५० रुपैयाँसम्म बिक्री हुने गरेको उनको भनाइ छ । यस वर्ष करिब डेढ÷दुई लाख रुपैयाँसम्मको फूल बिक्री हुने अपेक्षा रहेको किसान भट्ट बताउँछन् । त्यस क्षेत्रका फूल उत्पादक किसानले मुख्य याममा एक लाख रुपैयाँ बढीको बिक्री गर्ने गरेका छन् । भारतको तुलनामा नेपालमा फूल उत्पादनमा लागत बढी पर्ने भएकाले चाडपर्वको समयमा भारतबाट आउने फूलको मूल्यसँग प्रतिस्पर्धा गर्न कठिन हुने गरेको अर्का किसान नारायण लामिछानेले बताए । यसपटक सरकारले भारतीय आम्दानीलाई आयातमा प्रतिबन्ध लगाएकाले स्वदेशी उत्पादनले प्राथमिकता पाएको बताउँदै उनी भन्छन्, ‘स्वदेशमै उत्पादन गर्न सकिने अन्य कृषिजन्य वस्तुहरूमा

पनि यसरी नै प्रतिबन्ध लगाएमा नेपाली कृषक प्रोत्साहित हुनेछन् ।’ बिरुवा लगाएको चार महिनाभित्र फूल उत्पादन लिने सकिन्छ । थोरै लगानीबाट राम्रो आम्र्दानी गर्न सकिने भएपछि यहाँका किसान व्यावसायिक रूपमा यसतर्फ आकर्षण हुँदै गएका छन् । वडालाई बाह्र महिना फूल उत्पादन गर्ने क्षेत्रका रूपमा विकास गर्ने योजना बनाएको बन्दीपुर गाउँपालिका अध्यक्ष सुरेन्द्रबहादुर थापाले बताए । आगामी वर्षदेखि वडामा नर्सरी बनाएर गाउँपालिकाले उन्नत जातको फूलको बीउमा अनुदान र प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराइने उनले बताए । क्षेत्रमा गरिएको व्यावसायिक फूल खेतीको आफूले स्थलगत अवलोकन गरिसकेको अध्यक्ष थापाले बताए । ‘फूलखेतीबाट आफू प्रभावित भएको बताउँदै अध्यक्ष थापाले आगामी वर्ष समयमै गाउँपालिकाको सक्रियतामा किसानलाई प्रोत्साहन गर्ने गरी काम गरिने छ’, उनले भने । त्यसैगरी म्याग्दे गाउँपालिका–५, स्थित ठूलोखेतमा स्थानीय सुसन पौडेलले करिब चार रोपनी क्षेत्रफलमा सयपत्ती फूल खेती गरेका छन् । म्याग्दे गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०÷८१ को पुष्प खेती विकास कार्यक्रमअन्तर्गत पौडेलले पालिकाबाट प्राप्त ५० हजार रुपैयाँ अनुदानसहित कूल ८० हजार रुपैयाँको लगानीमा सयपत्ती फूल खेती गरेका हुन् । चाडपर्वका अवसरमा बसेनि लाखौँ रुपैयाँ विदेशिने हुँदा स्थानीय बजार र आवश्यकतालाई दृष्टिगत गरी तिहारमा खपत हुने फूल उत्पादनमा लागेको पौडेलले बताए । स्वदेशी उत्पादनसँगै स्वरोजगारको अवसर मिल्ने भएकाले आर्थिक रूपमा पनि थप टेवा पुग्ने अपेक्षा गरिएको उनले बताए । यस वर्ष करिब तीन लाख रुपैयाँ बराबरको आम्र्दानी गर्ने उनको अपेक्षा रहेको छ । तिहारमा बाह्य देशबाट आउने फूल रोक्न सकिँएमा फूलको व्यवसायले रोजगारीको अवसरसँगै आर्थिक उपार्जन गर्न सहज हुने देखिएको छ । स्थानीयस्तरमा उत्पादित फूलको प्रयोग गरेर कृषकलाई प्रोत्साहनस्वरूप सहयोग गर्न गाउँपालिकाका सबै किसानलाई आग्रह गरिएको म्याग्दे गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्रीप्रसाद श्रेष्ठले बताए । फूल आयातमै बसेनि ठूलो रकम विदेशिने प्रथालाई रोक्न र फूलमा आत्मनिर्भर बनाउनका लागि स्थानीय तहले फूलखेतीलाई प्राथमिकता दिन आवश्यक रहेको उनको भनाइ छ ।

સયપત્ની બેચેર ૧ લાખ આમ્દાની

राधिका बुढाथोकी
कमलामाई।

सिन्धुलीको सुनकोशी
गाउँपालिका-५ पारीबारी
फूलैफूलले सजिएको छ । शान्त र
आकर्षक फूलबारीमा चराचुरुङ्गी
उडीउडी गाइरहेका छन् । पतली,
माहुरी र भमरा उफ्रीउफ्री
नाचिरहेका छन् । यहाँको
प्राकृतिक वातावरण सुगन्धित र
सुवासिलो भएको छ । यसैको
मोहले तब्रेरी उमेश दर्नाललाई
तानेको छ । राहुदानी बनाएर
विदेश जान लागेका २२ वर्षीय
दर्नाल बाँझो जमिनामा सयपत्ती
लगाएर आम्दानी गरिरहेका छन् ।
उनी भन्छन्, 'नजिकिएको
तिहारमा माँले सयपत्तीको एक
हजार माला बेत्ने तयारी छ,
यसअघि सयपत्तीको फूल बेचेर नौ
लाख रुपैयाँ आम्दानी लिसकेको
छु ।' परम्परागत विभिन्न
बालीनाली लगाउँदा आठ हजार
कमाई नहुने आठ रोपनीमा उनले
व्यावसायिक सयपत्ती खेती गरेको
एक वषर बितिसकेको छ । उनलाई
आजभोलि पैसा कमाउन विदेश

जाने सोच आउँदैन । सयपत्ती फूलको मगमगाउँदो सुगन्धले मनमा आनन्द र राम्रो आनन्दनिसमेत आज्ञा नभएको दर्नाल बताउँछन् । किसान दर्नालले तीन महिनाअघि सयपत्तीको बीउ बेर्ना बनाएर रोपेका थिए ।

बेर्ना रोप्दा, बिरुवाको जलमल तथा आवश्यक रेखदेख गर्दाका दुःख यतिबेला खुसीमा बदलिएका छन् । थप जमिनमा फूलखेती विस्तार गर्ने उनमा उत्साह उब्जिएको छ । वर्षमा तीन पटकसम्म सयपत्तीको फूल र यसको माला बेल्ने गरेको उनी सुनाउँछन् । सयपत्ती फूल स्वागतदेखि बिदाइसम्म र दैनिक पूजापाठका लागि आवश्यक पर्ने भएकाले वर्षभरि बिक्री हुन्छ । तिहारमा यसको माग र मूल्य बढी हुन्छ । दर्नालले उत्पादन गरेको फूलमाला सिन्धुलीको सिन्धुलीमाढी, रामेछापको मन्थली र काठमाडौँको पशुपतिनाथ क्षेत्रसम्म पुगे गर्छ ।

सुनकोशीका थुला दर्नालले जसरी ठूलो क्षेत्रमा

व्यावसायिक फूलखेती गर्ने रहर कमलागमाई नगरपालिका-१ डाँडीगौरी रीमा अधिकारीलाई पनि जागेको छ । फूलखेती, यसको बजार, सम्भावना, अवसर र चुनौतीका बारेमा नवसृष्टिकनै व्यावसायिक फूलखेती सुरु गरेको बताउने उनी गर्दै-सिख्दै-सच्याउँदै-सच्चिदै, बुझ्दै-बुझ्छाउँदै अगाडि बढ्ने सोचमा छन् । अहिले एक कठुमा फूलखेती सुरु गरे पनि विस्तारै बढाउँदै जाने उनको योजना छ । अहिले उनको फूलबारीमा सयपत्तीका फकिएका फूलैफूल छन् । अहिलेसम्म कसैले माग भने गरेका छैनन् । तैपनि नबिक्रि चिन्ता उनलाई छैन । तिहारसम्ममा घरबारीबाटै फूल बिक्री हुने उनको विश्वास छ ।यता गोलझोर गाउँपालिका-२ हतितजोर हमालडिह्रीका यम बमालको तनल रोपनीमा पुग्दै उचाइमा एकैनास भएर सयपत्ती फुलेका छन् । आकर्षक बनाउने र फोडोति खिच्ने, टाटकक बनाउने र फूलबारी हेर्न आउनेको सङ्ख्या बाक्लिँदो छ । उनका

अनुसार सयपती फूल फुल्दा जति सुन्दर तथा आकर्षक देखिन्छ, फूललाई फुलाउन त्यतिबेला मेहनत गर्नुपर्छ । सयपती फूलखेती गरेका हमाल भन्छन्, ‘ राम्रो, सुन्दर फूल फुलाउन बिस्वा स्वस्थ हुनुपर्छ । बिस्वा रोप्दादेखि नै हावापानी र मलजलमा विशेष ध्यान दिनुपर्छ ।’ हमालले एक प्याकेट बीउलाई पाँच हजारमा किनेर बेर्ना तयार गरी रोपेका थिए ।

उनका अनुसार हाइब्रिड जातको फूलको बीउ तथा बिस्वा महँगो छ । बिस्वा महँगो पर्ने भए पनि यसको फूल चाँडै ओइलाउँदैन । फूलका थुप्रै एकैनासका आकर्षक हुन्छन् । सयपतीको प्रतिबेर्ना तीन—पाँच रुपैयाँसम्म किन्न पाइने हमालले जानकारी दिए ।

पहिलोपटक गरिएका व्यावसायिक फूलखेतीले थप विस्तार गर्न उनलाई पनि हौसला बढेको छ । तीन रोपनीमा फुलेको सयपतीबाट तीन लाख रुपैयाँ बढी आम्दानी हुने उनको अनुमान छ । सयपती फुलेको व्यावसायिक

खेतीमा सामुदायिक विद्यालय पनि जोडिन थालेका छन् ।
पढ्दै-कमाउँदै कार्यक्रमअन्तर्गत कामाउँदै नारायणकोटा-५ मा अवस्थित जनज्योति माध्यमिक विद्यालय फोसेटारमा अध्ययनरत विद्यार्थीले एक कठुमा गरेको फूलसेतोलाई आम्दान्नी दिन थालिसकेको छ । अघिल्लो वर्ष १० थुमा लगाएको फूलखेतीबाट ४० हजार रुपैयाँ आम्दान्नी लिएका थिए । यस वर्ष एक कठुमा लगाएका फूलखेतीबाट १५ हजार रुपैयाँ कमाइ भइसकेको छ । अझै बोसभरि ढढमक्कु फुलेका फूल ग्राहकको प्रतिक्षाका छन् । विद्यालयका प्राधानाध्यपक योगेन्द्रप्रसाद अधिकारीका अनुसार विद्यार्थीले प्रतिकेजी चार सय रुपैयाँमा फूल बिक्री गर्ने गर्दछन् ।
यसैबेला बारीका पाटा, आली, काल्ना, केरसा, घरअँगन सर्वत्र सयपत्तीमय बनेको छ । फूलबारीमा फुलेका आकर्षक सयपत्तीका फुलले वातावरणका छुट्टै सुन्दरता थपेको छ । गाउँदेखि सहरसम्म सयपत्तीको बासना छापेको छ । चार वर्षअघि सयपत्तीको किसान सुकिके खेती सुरु गर्ने पहिलो किसान सायिकोती-३ सुन्दरबस्तीका ज्ञानप्रसाद भट्टराईका अनुसार जिल्लामा फूल व्यवसाय फस्टाउँदै गएको छ । फूल व्यवसायी बढ्दै गएका छन् । तिहार तथा अन्य समयमा पनि सयपत्ती फूल जिल्लाबाट निर्यात हुने थालेको सम्बन्धित जालाकाका फूल शाखा तथा कृषि शािका केन्द्रका प्रमुखहरु बताउँछन् । सयपत्ती फूलको माग वर्षभरि हुन्छ । तिहारमा सर्वाधिक खपत हुने भएकाले माग बढी हुने तथा उचित मूल्य पाइने फूल व्यवसायी बताउँछन् ।

कृषिबाटै ५६ प्रतिशतलाई खान पुग्ने

रासस
मनहरी ।
बागमती प्रदेशमा ५५ दशमलव नौ प्रतिशत परिवारलाई कृषिको आम्दानीले खानसमेत नपुग्ने गरेको पाइएको छ । राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले जारी गरेको कृषि गणना २०७८ को प्रतिवेदनअनुसार यस प्रदेशमा ५५ दशमलव नौ प्रतिशतलाई कृषिको आम्दानीले खानसमेत नपुग्ने देखिएको हो । कृषि पेसा गर्ने र त्यसको आम्दानीले खान पुग्ने परिवार भने प्रदेशमा ४४ दशमलव एक प्रतिशतमात्र छन् ।

नेपालमा भने कृषिमा आश्रित भएर पनि यसको आम्दानीले खान नपुग्ने ५५ प्रतिशत रहेको राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयका निर्देशक बद्धिकुमार कार्कीले बताए । बागमतीमा ७२ दशमलव छ प्रतिशत परिवारको आम्दानीको मुख्य स्रोत कृषि रहेको छ । सार्वजनिक गरिएको तथ्याङ्क अनुसार पुराना प्रविधि हराउँदै गनुको ३० फलामै हलको प्रयोग घटेको छ भने व्याक्टर र पावरट्रिलर प्रयोग गर्नेको सङ्ख्यामा बृद्धि भएको छ ।

चाँडै दशमलव आठ प्रतिशत प्रयोगमाै हलो, ३० दशमलव आठ प्रतिशत व्याक्टर र १६ दशमलव सात प्रतिशत पावरट्रिलर प्रयोगकर्ता रहेको निर्देशक कार्कीले बताए । तीन दशकमा नेपालमा कृषक परिवार संख्या र

कृषकले भोगचलन गरेको जग्गाका बृद्धि भए भए सरदर दुई पटक माल बाली लगाएको देखिन्छ । यस प्रदेशमा १५ लाख ७० हजारभन्दा बढी घरपरिवार रहेकोमा छ लाख ६८ हजार १७७ कृषक परिवार रहेको र दुई लाख ८२ हजार ११२ हेक्टर जमिन कृषिमा प्रयोग भएको उनले जानकारी दिए । नेपालमा सरदर एक दशमलव ९१ प्रतिशत बाली घनता रहे पनि प्रदेशमा भने दुई प्रतिशत अर्थात् दुई पटकसम्म बाली लगाएको पाइएको निर्देशक कार्कीले जानकारी दिए । उनका अनुसार प्रदेशमा वर्षाको उपकोषमा औँप ५२२ हेक्टरमा, बेरा एक हजार १२० हेक्टरमा, सुन्तला ६८८ हेक्टरमा, कागती ४६० हेक्टरमा, स्याउ ८० हेक्टरमा लगाइएको छ ।

त्यस्तै प्रदेशमा गाई मैसी पालन घट्दो छ । २०६८ को गणनादेखि नै यसको क्रम घट्दो देखिन्छ । गाईगोरू र रौंसाभैसीभन्दा खसीबाख्रा, सुङ्गुर र बङ्गुर पालनेको सङ्ख्या भने धेरै बृद्धि भएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । प्रदेशमा उत्पादन गरिएको वस्तु वस्तु बस्ये परायसी उपभोग गर्ने ६६ दशमलव घरघर प्रशिक्षण कृषक छन् भने केही वस्तु बिक्री गर्ने २५ प्रतिशत, केही परायसीका लागि राखी सबै बिक्री गर्ने सात दशमलव घरघर प्रशिक्षण र गर्ने वस्तु बिक्री गर्ने श्रृङ्खला दशमलव नौ

प्रतिशत रहेका छन् । युवाहरू विदेशिने भएका कारण पनि नेपालमा पछिल्लो समय कृषिमा महिलाको सङ्ख्या बढेदो छ । विगत तीन दशकदेखीको नतिजा हेर्दा अहिले महिला कृषकको सङ्ख्या बढ्दै गएको निर्देशक काकीले बताए । नेपालमा ३२ दशमलव चार प्रतिशत महिला कृषक छन् भने बागमती प्रदेशमा मुख्य कृषकको रूपमा महिला ३७ दशमलव दुई प्रतिशत र पुरुष ६५ दशमलव आठ प्रतिशत रहेका छन् । विसं२०५८ को गणनामा महिला आठ दशमलव एक प्रतिशत र पुरुष ११ दशमलव नौ प्रतिशत कृषक थिए । किसानको मुख्य चिन्ता भने समयमै मूल, बीउ उपलब्ध नहुनुमा छ । कृषिगणनामा सहभागीमध्ये ५७ प्रतिशतले समयमै मूल, बीउ उपलब्ध भए उपजाऊ बढाउन सकिने बताए । त्यस्तै ४८ प्रतिशतले सिँचाईको व्यवस्था, २९ प्रतिशतले कृषि कार्यका लागि तालिमको व्यवस्था, २९ प्रतिशतले कृषि प्राविधिक सेवा सहज, २२ प्रतिशतले कृषि औजार एवं आधुनिक साधन, १८ प्रतिशतले उन्नत नरल सुधार र उन्नत वीजीकरण, १२ प्रतिशतले कृषि उत्पादनको उचित बजार व्यवस्था र ११ प्रतिशत कृषकले शुन्य ब्याजदर वा स्रोतमा ऋण उपलब्ध गराउन सुझाव दिएका प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

गाजा विषयमा जी-७ को

साझा धारणाखोजी

इन्डोनेसियाली सागरमा

७.१ म्याग्निच्युडको भूकम्प

एफकी
जाकर्ता ।
इन्डोनेसियाको बान्दा सागरमा
बुधबार सात दशमलव एक
म्याग्निच्युडको भूकम्प गएको
अमेरिकाको भूगर्भ सर्वेक्षण
(युएसजिएस) ले जनाएको छ ।
भूकम्पबाट जनघनको क्षतिबारे
तत्काल कुनै समाचार आएको
छैन । युएसजिएसका अनुसार
भूकम्पका लागि कुनै पनि
सुनामी जारी गरिएको थिएन ।
प्रारम्भमा स्थानीय समयअनुसार
बिहान ११:५३ बजे छ दशमलव
नौ म्याग्निच्युडको भूकम्प आएको
बताइएको थियो । इन्डोनेसियाली
मौसम विज्ञान, जलवायु र
भूगर्भगर्भिक एजेन्सी

(बिष्मकेजी) का अनुसार मुलुकको तनिमबार टापु समूहको सौमलाकी सहरमा भूकम्पको कम्पन मध्यमरूपमा महसुस गरिएको थियो ।
‘भूकम्प अत्यन्त तीव्र थियो तर यहाँका मानिस आत्तिएका थिएनन्, हामी भूकम्पको सामना गर्न अभ्यस्त भइसकेका छौँ’, सौमलाकी निवासी ल्याम्बर्ट टाटाङले एएफपीलाई भने,
‘विशेगपररर सुनामीको कुनै खतरा छैन भन्ने थाहा भएपछि जनजीवन सामान्य भएको छ ।’
प्रशान्त क्षेत्रको ‘रिड अफ फायर’ मा रहेका कारण इन्डोनेसियाले लगातार भूकम्पको अनुभव गर्दछ ।

जापानदेशक दक्षिणपूर्वी एसिया र प्रशान्त बेसिनसम्म फैलिएको 'रिड अफ फायर' तीव्र भूकम्प गतिविधिको चाप हो ।गत वर्ष जोम्बम्मा मुलुकको मुख्य टापु जाभाको घना जनसङ्ख्या भएको पश्चिमी जाभा प्रान्तमा पोच दशमलव छ म्याग्निचुडको भूकम्पमा छ सय दुई जनाको मृत्यु भएको थियो ।सन् २००४ मा सुमात्राको तटमा गएको नौ दशमलव एक म्याग्निचुडको भूकम्पका कारण आएको सुनामीमा सम्पूर्ण क्षेत्रमा इन्डोनेसियाका मातै एक लाख ७० हजारसहित दुई लाख २० हजार मानिसको मृत्यु भएको थियो ।

यो समूहमा नेपालसहित
भारत, पाकिस्तान र
अफगानिस्तान रहेका छन् ।
नेपालले पहिलो खेलमा
पाकिस्तानसँग डिसेम्बर ८
मा खेल्नेछ । यस्तै
नेपालले दोस्रो खेलमा
अफगानिस्तानसँग
डिसेम्बर १० मा खेल्नेछ ।
नेपालले समूह चरणको
अन्तिम खेलमा भारतसँग
डिसेम्बर १२ मा खेल्नेछ ।
यसअघि मलेसियामा
भएको एससी १९
वर्षगुणिको प्रिमियर कप
कोको उपाधि जिदैले नेपालले
जोषमा स्थान बनाएको
रै । यस्तै यूएई उपविजेता र
सोभियत युनियन रहँदै एसिया
गोला हुन् । नेपालले सन्
१९९० को जनवरीमा श्रीलङ्कामा
वर्षगुणिको विश्वकप खेल्दैछ ।
यसरीका लागि नेपालले
सन् खेल्न लागेको हो ।

मधेशदृष्टि
वीरगंज ।

एसीसी १९ वर्षमुनिको एसिया कपको खेल तालिका सार्वजनिक भएको छ । एसियन क्रिकेट काउन्सिल (एसीसी) ले बुधवार १९ वर्षमुनिको एसिया कपको तालिका सार्वजनिक गरेको हो । नेपाल समूह 'ए' मा परेको छ ।

शुभमनगिल शीर्ष स्थानमा

मधेशहट्टि
वीरगंज ।
भारतका ओपनर ब्याटर शुभमन गिल
आईसीसीको एकदिवसीय वरीयतामा
शीर्ष स्थानमा उक्लिएका छन् ।
आईसीसीको पछिल्लो वरीयतामा
पाकिस्तानका बाबर आजमलाई पछि
पाउँदै गिल एकदिवसीय क्रिकेटको

ब्याटरमा पहिलो नम्बरमा पुगेका हुन् ।
२ वर्षभन्दा बढी समयपछि बाबरको
शीर्ष वरीयता खोसिएको हो । शुभमन
गिलले यस वर्ष उत्कृष्ट प्रदर्शन
गरिरहेका छन् ।
यो वर्ष उनले २६ एकदिवसीय
खेलकोमा ५ शतकसहित १ हजार ४
सय ४९ रन बनाएका छन् । गिल

विश्वकपको शुरुवातमा फिट थिएनन् तर उनले ६ खेल खेल्दै २ सय ११ रन बनाएका छन् । एकदिवसीयतर्फ ब्याटरको शीर्ष वरीयतामा स्थान बनाउने गिल चौथो भारतीय खेलाडी हुन् । यसअघि सचिन तेन्दुलकर, महेन्द्रसिंह धोनी र विराट कोहली शीर्ष वरीयतामा

पुगेको थिए । एकदिवसीय व्याटको वरीयतामा तेस्रो स्थानमा दक्षिण अफ्रिकाका क्रिन्टन डी कक, चौथो स्थानमा भारतका विराट कोहली, पाँचौँ स्थानमा अस्ट्रेलियाका डेभिड वार्नर, छैटौँ स्थानमा भारतका कप्तान रोहित शर्मा, सातौँ स्थानमा दक्षिण अफ्रिकाका रसी भान डेर डुसेन, आठौँ स्थानमा आयरल्यान्डका ह्यारी टेवटर, नवौँ स्थानमा दक्षिण अफ्रिकाका हेनरिच क्लासेन र दशौँ स्थानमा इङ्गल्यान्डका डेविड मरन छन् । यसै एकदिवसीय बलरको वरीयतामा भारतकै मोहम्मद सिराज शीर्ष स्थानमा पुगेका छन् । बलरको वरीयताको दोस्रो स्थानमा दक्षिण अफ्रिकाका केशव महाराज, तेस्रो स्थानमा अस्ट्रेलियाका एडम जम्पा, चौथो स्थानमा भारतका कुलदीप यादव, पाँचौँ स्थानमा पाकिस्तानका शाहीन अफरिदी, छैटौँ स्थानमा अस्ट्रेलियाका जोश हेजलवूड, सातौँ स्थानमा अफगानिस्तानका राशिद खान, आठौँ स्थानमा भारतका जसप्रीत बुमराह, नवौँ स्थानमा न्युजिल्यान्डका ट्रेन्ट बोल्ट र दशौँ स्थानमा भारतका मोहम्मद शमी छन् ।

एफफयी
टोकियो ।
जी-७ का विदेशमन्त्रीहरूले
बुधबार इजराइल-हमास युद्धमा
साझा सहमति बनाउन माग गरेका
छन् । उनीहरूले रुससँगको युद्धमा
युक्रेनका लागि आफूहरूको
समर्थनमा कुनै कमी नहुने वाचा
गरेका छन् । मन्त्रीहरूले टोकियोमा
संयुक्त विज्ञप्ति जारी गरेर गाजामा
‘मानविय विराम’ को आह्वान गर्ने
तर युद्धविरामको आग्रह नगर्ने
अपेक्षा गरिएको थियो । आफ्नो
पछिल्लो व्यस्त मध्यपूर्वको
भ्रमणबाट बैठकमा पुगेका
अमेरिकी विदेशमन्त्री एन्टोनी
ब्लिङ्केनले मङ्गलबार जी-७ सँग
गाजा सङ्घर्षका बारेमा ‘एउटै स्पष्ट
आवाज’ मा बोल्न आग्रह गरे ।

जापानी विदेशमन्त्री योको
काभियामाकले मङ्गलबार राति
पर्याप्त र निरन्तर मानवीय
सहायताको पूर्वशर्तका रूपमा
सङ्घीयताका विदेशमन्त्रीहरुलाई
सम्बन्धित मुलुकहरुबाट मानवीय
विराम गर्न र मानवीय पहुँच
सुनिश्चित गर्नका लागि आह्वान
गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको बताए
। एक कूटनीतिक स्रोतले गजामा
भारन्दी यालेस्की नालाई धनमा
राराब्दी यालेस्की नागरिकता
लागी मानवीय हेरचाह तुरुन्तै
विस्तार गर्न आवश्यक छ भन्ने
विषयमा मन्त्रीहरुबीच व्यापक
एकता छिो भनेको छ । सोतका
नुसार छलफलमा मानवीय
विषयका बारेमा 'रचनात्मक
आदानप्रदान' भएको थियो भने

गाजाको भविष्य र सङ्घर्षलाई बढुनबाबू कसरी रोक्ने भनेबारे जी-७९ यस क्षेत्रका अन्य मुलुकहरुबीच छलफलको आवश्यकता महसुस गरिएको थियो । वियेन युद्धमा जी-७ किएभलाई 'बलियो समर्थन' जारी राख्ने र रूसमाथि 'गम्भीर प्रतिबन्ध' लगाउने आफ्नो सङ्कल्पमा 'एकताबद्ध' रहनेको ज्ञापनले बढुनपछि बुझाएर जताएको छ । वियेन युद्ध आफ्नो २०औँ महिनामा पुगेको छ र युक्रेनलाई जवाफी हमलाबाट अग्रता दिलाउन सङ्घर्ष गर्नुपर्नेरहेको छ । राष्ट्रपति भोलोदिमिर जेलेन्स्कीले सङ्घर्षबाट हटाउन हटाउने कोसिसमा यकानिपतरूपमा पश्चिमी नेताहरुसँग भेटघाट गरेका छन् ।

गाजाका लागि नयाँ सहर स्वीकृत

एपनआई
तेल अविब ।
इजराइलको आन्तरिक
मन्त्रालयले गाजा नजिकैको
टिकुमा (पुनर्जन्म) क्षेत्रमा नयाँ
सामुदायिक बस्ती बनाउने योजना
घोषणा गरेको छ । अक्टोबर ७
मा हमासले आक्रमण गरेको थियो
। नयाँ सहरलाई ‘हानुन’ (दयालु)
भनिने छ र यो एसडिओटी नेगेभ
क्षेत्रीय परिषद्को भाग हुनेछ ।
सहरमा करिब पाँच सय
परिवारको मिश्रित तथा धर्म
निरपेक्ष जनसङ्ख्या रहने छ ।
‘योजनालाई स्वीकृति दिनु
इजराइली दायरा (गाजा)
नजिकको क्षेत्र) लाई बलियो
बनाउने दिशामा थप एक कदम
हो’, निर्माण तथा आवासमन्त्री

यित्त्याका गोल्डनोफले भने,
‘हालका दिनमा म उत्तर र
दक्षिणमा सङ्घर्ष द्वन्द्वग्रस्त
बस्तीहरूको भ्रमण गर्दैछु,
मुलुकमा सुरक्षा र बस्ती
प्रवर्द्धनको आवश्यकता छ
भन्नेबारे स्पष्ट आवाज आएको छ

।’ आजको स्वीकृतिले यसको
जवाफ दिने र देशको निर्माणलाई
अगाडि बढाउने उनले बताए ।
‘निर्माण तथा आवास मन्त्रालयले
बस्तीको योजना, निर्माण, विकास
र सुदृढीकरणको कामलाई
निरन्तरता दिनेछ’, उनले भने ।

चुरे बेचिए आन्दोलन गर्ने
पुर्व राज्यमन्त्री मण्डलको चेतावनी

मधेशहट्टि	सामाजिक सञ्जाल
जनकपुरधाम ।	फेसबुकमार्फत उन्ले यो
मधेश सरकारका	विधेयक तत्काल फिर्ता नभए
पूर्वराज्यमन्त्री सुरेशकुमार	आन्दोलनमा जाने चेतावनी
मण्डलले चुरे बेचै आन्दोलनमा	दिएका हुन् । उन्ले लेखेका
जाने चेतावनी दिएका छन् ।	छन्, 'वर्तमान सरकार र

डुंगा, गिट्टी र बालुवा भारत
लागायत अन्य देशमा निकासी
सैपानी सम्बन्धी विधेयक
पठनमा आउनु दुस्खद हो ।
यसको म चोर भन्नास र
विरोध गर्दछु । साथै उक्त
विधेयक अविलम्ब फिर्ता लिन
माग गर्दछु । अन्यथा चुरे
बचाउ जस्तोसुकै कदम चाल्न
बाध्य हुने र आन्दोलनमा उठिने
चेतानामै समेत दिन चाहन्छु ।’
सरकारले डुंगा, गिट्टी र बालुवा
भारत लगायत अन्य देशमा
निकासी सैपानी सम्बन्धी
विधेयक सदनमा लगेपछि
मधेशमा चैतपौष विरोध सुरु
भएको छ । मधेशको जीवन
रेखा मानिने चुरे, पर्वत, नदि,
खोला दोहनका लागि
सरकारले चालेको यो
कदमप्रति मधेशका
बुद्धिजीवीहरू आपत्ति
जनाइरहेका छन् ।

मेपेशहटि
जनकपुरधाम ।
भरखरै सम्पन्न भएको एसिया
कवममा पुस्ककारको घोषणा गरेको
शहदिनगर नगरपालिकाले
पुस्ककार अझै नदिएको बुझिएको
छ ।
गत भदौ १९ गते
नेपाल-भारतबीच भएको एसिया
कपको क्रममा मेयर विदेश प्रसाद
यादवले खेलमा अर्ध शतक
लाग्दोखाने खेलाडीलाई ५० हजार
रुपैयाँ पुस्ककार दिने घोषणा
गरेका थिए । घोषणा अनुसार
मेयर यादवले सो खेलमा
अर्धशतक लगाएका क्रिकेटर

आशिष शेखलाई ५० हजार
रुपैयाँ पुरस्कार दिने घोषणा
गरेका थिए । शेखलाई प्रोत्साहन
स्वरूप घोषणा गरेको रकम दिन
बनाएपनि अझै रकम नदिएको
बुझीको को छ ।
शेखको दुई महिना बितासक्दा
पनि उनले घोषणा गरेको रकम
खेलाडीलाई दिएका छैनन् ।
म्याचको बेला विभिन्न मिडियाका
मेन्जर यादवले ५० हजार रुपैयाँ
दिने घोषणा गरेका थिए । नेपाल
भारतबीचको खेलमा भारतले
नेपाललाई १० विकेटले पराजित
गरेपछि नेपाल एसिया कपबाट
बाहिरिएको थियो ।

मिथिला मधुकर
जनकपुरधाम ।
मधुकरपुरधामस्थित
मन्दनाराण निधि मिथिला
साँस्कृतिक केन्द्रमा तीनदिने
अन्तर्राष्ट्रिय आयुर्वेद सम्मेलन सुरु
भएको छ ।
आयुर्वेद सम्मेलनमा नेपाल,
भारत, बंगलादेश, श्रीलंका,
मरिसस लगायतका देशका
आयुर्वेद चिकित्साका १५०
स्थ्यातिप्राप्त चिकित्सकहरुको
सहभागिता रहेको छ ।
कार्यक्रमको उद्घाटन नेपालका
प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल
'प्रचण्ड' ले गर्ने भएपनि अन्तिम
सम्मेलनमा भूकम्प प्रभावित क्षेत्रको
भरणका कारण कार्यक्रम रद्द
भएको थियो । बौद्ध सन्त अरुण
आनन्द स्वामीले दीप प्रज्वलन
गरी कार्यक्रमको उद्घाटन गरेका
थिए ।
यस अवसरमा प्रमुख अतिथिका
रुपमा बोल्दै स्वामी अरुण
आनन्दले विश्वभरका
स्थ्यातिप्राप्त आयुर्वेद
चिकित्सकहरुले श्रद्धाञ्जली अर्पण

गरेको नेपालका लागि
ऐतिहासिक क्षण भएको बताए ।
जानकपुरधाममा भेला भएका
छन् । आयुर्वेद चिकित्साको
प्रवर्तक निमी यही भूमिबाट
भएको उनले बताए । उनले
हो, नेपाला जडीबुटीको भण्डार
हो, यो हिमालयमा पाइने
बहुमूल्य जडीबुटी हो, नेपालमा
आयुर्वेदिक अनुसन्धानका लागि
राम्रो जमिन छ ।’ उनले
आयुर्वेदिक उपचारले रोगलाई
जराबाट पूर्णरूपमा नष्ट गरि
शरीरमा कुनै साइड इफेक्ट नहुने
बताए । शरीर अरुण आनन्दले
योग, प्राणायाम, शाकाहारी
आहार र आयुर्वेदलाई
अमेरिकाकागायत पश्चिमा
मुलुकले पनि अपनाइरहेको
नेपाल । तर दुःखको कुरा, भारत
र नेपालले यो उपचारलाई
बिर्सिरहेका छन् । तर यो
अन्तर्राष्ट्रिय आयुर्वेद सम्मेलनले
नेपालमा आयुर्वेद चिकित्सामा
नयाँ क्रान्ति ल्याउनेछ ।
दिनेश सिंहको अध्यक्षतामा सुरु

मपूको उक्त कार्यक्रममा
पन्डित्त्वली योग हिरद्वारका आचार्य
बालकृष्णलाई माधवसिंह बघेल
पुस्तक प्रदान गरिएको थियो । कार्यक्रममा माओवादीका वरिष्ठ
नेता तथा पूर्वमन्त्री गिरिराजमणि
पोखरेल, मधेस प्रदेशका श्रम
तथा यातायातमन्त्री चन्द्रशेखर
कुशवाहा, माओवादी केन्द्र
संसदीय दलका नेता भरत साह,
जनकपुरधाम
उपमहानगरपालिकाका मेयर
मनोजकुमार साह, मनरा
सिस्वाका मेयर मोहनकुमार
पाण्डेलेनायतको उपस्थिति रहेको
थियो । कार्यक्रम संयोजक डा
राजेश कुमार सिंह लगायतका
विशेष व्यक्तिहरुको उपस्थिति
रहेको थियो । कार्यक्रम सुरु
हुनु अघि पन्डित्त्वली योगपीठ
जनकपुरधामले हवन गरेको
थियो भने पिण्डहस्तले वेद्वक्रचा
वाचन गरेका थिए । तीनदिने
अन्तर्राष्ट्रिय आयुर्वेद सम्मेलनमा
विश्वभरका आयुर्वेद विद्गुरुले
आयुर्वेदसँग सम्बन्धित विभिन्न
पक्षमा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्दैछन् ।

**जनकपुरधाममा मैथिली
विकिपिडियाको वार्षिकोत्सव**

मधेशहट्टि
जनकपुरधाम ।
विकिपिडियामा मैथिली भाषा
आउन लागेको नवौ वर्षको
उत्सवक्षमा जनकपुरधाममा
वार्षिकोत्सव मनाइएको छ ।
जनकपुरधामसहित देशको
विभिन्न चार स्थानमा मैथिली
विकिमिडियनसले कार्यक्रमको
आयोजना गरेको को ।
जनकपुरधाम, सप्तरीको
राजविराज, उदयपुर तथा तथा
झापाको विर्तामोडमा
विकिपिडियामा मैथिलीको
लेख रचना राखेर स्वयंम
सेवकको भूमिका निर्वाह
गरिरहेका युवाहरुले ९औं
वार्षिकोत्सव उद्घास पूर्वक
मनाएको छ ।
जनकपुरधाममा स्थानीय
रामानन्द चौकमा मैथिली
विकास कोषका अध्यक्ष
जीवानाथ चौधरीको
अध्यक्षतामा केक काटेर

सामूहिक रूपमा खुशिहाली मनाइएको छ । अघिवक्ता एवम् युवा अभियानि अर्भिशेष झाले विकिमिडिया र मैथिली विकिमिडियसको बारेमा सहजीकरण गर्दै जानकारी गराएका थिए । पनकार भ्रूवकुमार झाले संचालन गरेको सो कार्यक्रममा मैथिली अभियन्ताहरू सुजित कुमार झा,सरोज कुमार मिश्र,शोभाकान्त पाण्डे(गुड्ड),मैथिली अनुग्राहीहरू,स्थानीय विभिन्न संघसमाध्यमका संचारकर्मीहरूको उल्लेखनीय सहभागिता रहेको थियो । कार्यक्रममा भूमि फोक फेष्टका संस्थापक एवम् म्युजिसिएन रमेरंजन झा सहितका कलाकारहरूको पनि सहभागिता रहेको थियो ।

कार्यक्रममा बोल्दै कोषका अध्यक्ष मैथिली जनकपेडियाको लागि अहिले जनकपुरधाममा निर्माणाधिन रहेको कोषको भवनमा ई लालिब्रेरी बनाएर जनकपुरधामका विकिमिडियन्सहरुलाई लेख रचनाका लागि ठाउँ उपलब्ध गराउने प्रतिवद्धता व्यक्त गरे ।

मैथिलीलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा चिनाउनका लागि युवाहरुले थालेको यस अभियानलाई जनकपुरधामका हरेक मैथिली अनुगामीले सक्रिय रूपमा सहयोग गर्ने विश्वास समेत अध्यक्ष चौधरीले व्यक्त गरे । उनले भने, यो एउटा अभियान हो हामि सबैले यसलाई अगाडि बढाउन सहयोग गर्न जरुरी छ ।

मावि गिद्धामा होस्टेल र क्यान्टिन संचालन

मेघशङ्ख
जनकपुरधाम ।
विदेह नगरपालिका स्थित
जिन्ना नमुना मावि गिद्धा
बेलापट्टिमा होस्टेल र
क्यान्टीन संचालनमा
ल्याइएको छ ।
विद्यालयमा अध्ययन
अध्यापनको लागि आउने
गरिब, विपन्न विद्यार्थीहरुले
डेरा बस्नुपर्ने बाध्यतालाई
अन्त्य गर्दै होस्टेल संचालनमा
ल्याएको हो । यसको साथै
टिफिन समयमा विद्यालय
प्रसारभन्दा बाहिर गएर
खाजा खानुपर्ने बाध्यतालाई
समेत अन्त्य गर्दै
विद्यालयभित्रै क्यान्टीन
संचालनमा आएको हो ।
विदेह नगरपालिका मेयर
बेबन दास र प्रमुख
प्रशासकीय अधिकृत संजीव

कुमार साहले होस्टेल
(छात्रावास) र क्यान्टीन
(चमेनागृह) को उद्घाटन
गर्दै संचालनमा ल्याइएको
हो ।
विद्यालय व्यवस्थापन
समितिका अध्यक्ष एवम्
विदेह नगरपालिका वडा नं.
५ का वडाध्यक्ष राधेश्याम
गोईत (देवन्द्र) को अध्यक्षता
तथा नगर प्रमुख दासको
प्रमुख आतिथ्यमा छात्रावास
र चमेनागृहको उद्घाटन
गरिएको थियो ।
शैक्षिक क्राान्तीमा नयाँ
आयाम थप्दै समुदायिक
विद्यालयमै सार्वजनिक शिक्षा
सम्भव छ भनेर प्रमाणित
गरेर देखाएका विद्यालयका
प्रधानाध्यापक पवन मण्डलले
गरिव, विपन्न, पिछडिएका
वर्ग समुदायका

बालबालिकाहरुको सुविधालाई ध्यानमा राखी छालावासलाई मूर्त रूप दिन सफल भएका हुन् । प्रअ भण्डले विद्यालय परिवारले विद्यालयमा नै संचालित निःशुल्क अंग्रेजी माध्यमको स्कूलमा आवासीय रूपमा आफ्ना वालवालिकाहरुलाई विद्यालयमा भर्ना गराउन सकिने बताए । छालावासमा बस्ने विद्यार्थीहरुलाई छालावासको आचार संहिता र दैनिक कार्यतालिकाको आधारमा तथा छालावासको वाडैंको अनुशासनमा राखी पढाईने उनले बताए । प्रअ भण्डलले कुनै पनि नीजि बोर्डिंग स्कूलभन्दा उत्तम शिक्षा दिने नासाइति विद्यार्थीहरुलाई वचाइँत गराउन अपिल गरे ।

◀ हमर जनकपुरधाम ▶

पुरस्कारको घोषणा गरेर
शहिद नगरले अझै दिएन पुरस्कार

मेपेशहटि
जनकपुरधाम ।
भरखरै सम्पन्न भएको एसिया
ककपो पुरस्कारको घोषणा गरेको
शहदिनगर नगरपालिकाले
पुरस्कार अझै नदिएको बुझिएको
छ ।
गत भदौ १९ गते
नेपाल-भारतबीच भएको एसिया
कपको क्रमा मेयर विदेश प्रसाद
यादवले खेलमा अर्ध शतक
लाग्दा उनै खेलाडीलाई ५० हजार
रुप्यौं पुरस्कार दिने घोषणा
गरेका थिए । घोषणा अनुसार
मेयर यादवले सो खेलमा
अर्धशतक लगाएका क्रिकेटर

आशिष शेखलाई ५० हजार
रुपैयाँ पुरस्कार दिने घोषणा
गरेका थिए । शेखलाई प्रोत्साहन
स्वरूप घोषणा गरेको रकम दिन
बनाएपनि अझै रकम नदिएको
बुझीको को छ ।
शेखको दुई महिना बितासक्दा
पनि उनले घोषणा गरेको रकम
खेलाडीलाई दिएका छैनन् ।
म्याचको बेला विभिन्न मिडियाका
मेन्जर यादवले ५० हजार रुपैयाँ
दिने घोषणा गरेका थिए । नेपाल
भारतबीचको खेलमा भारतले
नेपाललाई १० विकेटले पराजित
गरेपछि नेपाल एसिया कपबाट
बाहिरिएको थियो ।

जानकी आँखा अस्पतालमा
संघर्ष समिति गठन

मधेश एडिटर
जनकपुरधाम ।
सिकार बन्दै रहे । सिकार राजनीतिको
सिक्का बन्दै गइरहेको मधेश
प्रदेशकै बहुचर्चित जानकी आँखा
अस्पताल जनकपुरधाममा संचर्ष
समिति गठन भएको छ ।
जनकपुरधामस्थित रामानन्द युवा
क्लबको सभाकक्षमा बुधवार
स्थानीयवासी एवम्
अभियन्ताहरुको बसेको बैठकले
१९ सदस्यीय आँखा अस्पताल
सुधार संचर्ष समितिको गठन
गरेको हो । रामानन्द युवा
क्लबका अध्यक्ष शशिभूषण झा
(आसुतोष)को अध्यक्षतामा
भएको सो बैठकले झाकै
संयोजकत्वमा संचर्ष समितिको
गठन गरेको बैठकमा सहभागि
शयाम सुन्दर झाले जानकारी
दिए ।
समितिमा नरसिंह युवा क्लबका
अध्यक्ष सजिव मिश्र, बाल्मिकि
युवा क्लबका अध्यक्ष सन्तोष
राउत, जनकपुरधाम
उपमहानगरपालिका ८ का
अध्यक्ष दिपेश सिंह, जनउपा ९
का अध्यक्ष परमेश्वर साह,
नेपाली काँग्रेस जनउपा ८ का
अध्यक्ष सुरेन्द्र शर्मा, जनमत
पार्टी रजौत नरान, नेकपा
एमालेका जैनुल राइन, नेकपा
समाजवादीका मोहन उपध्याय,
जनतन्त्र समाजवादी पार्टीका

रामदेव यादव, लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टीका शम्भुनाथ झा, निराला, राप्रका बरुण झा, नादिक समाजका तबकट श्याम सुन्दर झा, कमल साह, तमलौपाका मिथलेश कुमार झा, जनपदा १३ का अध्यक्ष जीत बहादुर राउत, नेकपा आवादीका अनिल सिंहलहितका व्यक्तिकहरु सदस्य रहेका छन् । सो समितिले अस्पतालमा देखिएकाे बेथीति, अध्यक्ष नरेश कुमार सिंहको मोनोपोली गरिरहेका लगायतको विषयमा अध्ययन गरी आगामी रणनीति तयार पार्न जनाइएको छ । अस्पताल सुधारका लागि कडा भन्दा कडा आन्दोलन नै गर्नु परे पछाडि पर्नन समितिका समर्थक झाले बताए । अर्थात् अस्पताल विकास समितिका अध्यक्षमा नरेश प्रसाद सिंह नियुक्त भएदेखि विगत १० महिना यता अस्पतालको अवस्था दूनयीय बन्दै गएको आरोप लाग्दै आएको छ । अस्पतालमा बेथीति बढ्न थालेपछि करिब एक महिना पछि अस्पतालमा स्थानीयवासीहरुले अध्यक्ष सिंह विरुद्ध चर्को नाराबाजी समेत गरेका थिए । नाराबाजी पछि अस्पतालको विवाद जिल्ला प्रहरी कार्यालय धनुषासम्म पुगेको थियो ।

सुनचाँदी र भारतीय

रूपैयाँसहित तीन पक्राउ

मेघसाहचि
जन्मकपुत्रधाम ।
सुसल, महुरी बलले सप्तरीको
तिलाठी कोइलाडी
गाउँपालिका-१ खाँदो खोलाबाट
सुनचन्द्री र प्रतिबन्धित भारतीय
सिस्तीसहित तीन जनालाई पक्राउ
गरेको छ ।
पक्राउ पर्नेमा रामेछापको
सुनपतारी गाउँपालिका-६
सिस्तीबेसीका १७ वर्षीय उत्सव
पाण्डे, लमजुङको राईनास
गाउँपालिका-२ पन्थेडाँका १८
वर्षीय रोशन शही ठकुरी र
काठमाडौँ-१० नयाँ बानेश्वरका
१६ वर्षीय रिकेश श्रेष्ठ छन् ।
बोर्डर आउट पोष्ट (बिओपी)
तिलाठीबाट खटिएको प्रहरी
टोलीले साइदबाट नेपाल आउँदै
गरेका उनीहरूलाई चेकजाँच गर्दा
सुनचन्द्री र भारतीय रुपैयाँ
बराबर भएकी हो ।
सुसल, सय ८८.१९ ग्राम चाँदी,
सुन, १ सय ८८.१९ ग्राम चाँदी,

५ लाख ६ हजार ५ सय ६३
प्रतिबन्धित भारतीय रुपैयाँ र चार
थाने मोबाइल बरामद भएको
सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल नम्बर
गण हेइकाटकाका सूचना
मोहकनारी प्रहरी नायब उपरीक्षक
अभिन्तराज विष्टले जानकारी
दिए ।

५ राउन्ड गोलीसहित दुई पक्राउ
रहेका, सप्तरी प्रहरीले ५ राउन्ड
राफफलको गोलीसहित बनौली
स्थित हुलाकी सडक खण्डबाट
दुई युवकलाई पक्राउ गरेको छ ।
पक्राउ पर्नेमा सिरहा, लक्ष्मीपुर
पालिका ७ गुर्गालिकाका ८ र ११
वर्षीय धर्मजित कुमार यादव र
सप्तरी, खडक नगरपालिका-११
बनौलीका १८ वर्षीय हरिशङ्कर
यादव रहेको प्रहरीले जानकारी
दियो । धर्मजित साथबाट ५ राउन्ड
राफफलको गोली फेला परेको र
साथमा रहेका हरिशङ्करलाई पनि
निषेधनमा लिएको प्रहरीले
बताएको छ ।

तीनदिने अन्तर्राष्ट्रिय आयुर्वेद सम्मेलन सुरु विश्वभरका आयुर्वेद विज्ञहरुको भेला

मिथिला मधुकर
जनकपुरधाम ।
मधुकरपुरधामस्थित
मन्दनाराण निधि मिथिला
साँस्कृतिक केन्द्रमा तीनदिने
अन्तर्राष्ट्रिय आयुर्वेद सम्मेलन सुरु
भएको छ ।
आयुर्वेद सम्मेलनमा नेपाल,
भारत, बंगलादेश, श्रीलंका,
मरिसस लगायतका देशका
आयुर्वेद चिकित्साका १५०
स्थ्यातिप्राप्त चिकित्सकहरुको
सहभागिता रहेको छ ।
कार्यक्रमको उद्घाटन नेपालका
प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल
‘प्रचण्ड’ ले गर्ने भएपनि अन्तिम
सम्मेलनमा भूकम्प प्रभावित क्षेत्रको
भरणका कारण कार्यक्रम रद्द
भएको थियो । बौद्ध सन्त अरुण
आनन्द स्वामीले दीप प्रज्वलन
गरी कार्यक्रमको उद्घाटन गरेका
थिए ।
यस अवसरमा प्रमुख अतिथिका
रूपमा बोल्दै स्वामी अरुण
आनन्दले विश्वभरका
स्थ्यातिप्राप्त आयुर्वेद
चिकित्सकहरुले श्रद्धाञ्जली अर्पण

गरेको नेपालका लागि
ऐतिहासिक क्षण भएको बताए ।
जानकपुरधाममा भेला भएका
छन् । आयुर्वेद चिकित्साको
प्रवर्तक निमी यही भूमिबाट
भएको उनले बताए । उनले
हो, नेपाला जडीबुटीको भण्डार
हो, यो हिमालयमा पाइने
बहुमूल्य जडीबुटी हो, नेपालमा
आयुर्वेदिक अनुसन्धानका लागि
राम्रो जमिन छ ।’ उनले
आयुर्वेदिक उपचारले रोगलाई
जराबाट पूर्णरूपमा नष्ट गरि
शरीरमा कुनै साइड इफेक्ट नहुने
बताए । शरीर अरुण आनन्दले
योग, प्राणायाम, शाकाहारी
आहार र आयुर्वेदलाई
अमेरिकाकागायत पश्चिमा
मुलुकले पनि अपनाइरहेको
नेपाल । तर दुःखको कुरा, भारत
र नेपालले यो उपचारलाई
बिर्सिरहेका छन् । तर यो
अन्तर्राष्ट्रिय आयुर्वेद सम्मेलनले
नेपालमा आयुर्वेद चिकित्सामा
नयाँ क्रान्ति ल्याउनेछ ।
दिनेश सिंहको अध्यक्षतामा सुरु

मपूको उक्त कार्यक्रममा
पन्डित्त्वली योग हृदयद्वारा आचार्य
बालकृष्णलाई माघवसिंह बघेल
पुस्तक प्रदान गरिएको थियो । कार्यक्रममा माओवादीका वरिष्ठ
नेता तथा पूर्वमन्त्री गिरिराजमणि
पोखरेल, मधेश प्रदेशका श्रम
तथा यातायातमन्त्री चन्द्रशेखर
कुशवाहा, माओवादी केन्द्र
संसदीय दलका नेता भरत साह,
जनकपुरधाम
उपमहानगरपालिकाका मेयर
मनोजकुमार साह, मनरा
सिस्वाका मेयर मोहनकुमार
पाण्डेलेनायतको उपस्थिति रहेको
थियो । कार्यक्रम संयोजक डा
राजेश कुमार सिंह लगायतका
विशिष्ट व्यक्तित्वहरूको उपस्थिति
रहेको थियो । कार्यक्रम सुरु
हुनु अघि पन्डित्त्वली योगपीठ
जनकपुरधामले हवन गरेको
थियो भने पिण्डहस्तले वेद्वक्रचा
वाचन गरेका थिए । तीनदिने
अन्तर्राष्ट्रिय आयुर्वेद सम्मेलनमा
विश्वभरका आयुर्वेद विद्गुरुहरूले
आयुर्वेदसँग सम्बन्धित विभिन्न
पक्षमा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्दैछन् ।

बजेट पहिचान समन्वय तथा सहकार्यमा हुने: योजना आयोग

मधेशाट्टि
जनकपुरधाम ।
प्रदेश र स्थानियतहको असन्तुष्टि
हटाउन जनकपुरधाममा राष्ट्रिय
योजना आयोगले स्थानियतहका
पदाधिकारीहरूसँग अन्तरक्रिया
छलफल गरेको छ ।
मंगलबार जनकपुरधाममा मधेश
प्रदेशका १ सय ३६ वटै
पालिकामा प्रमुख तथा उपप्रमुख,
प्रशासकिय अधिकृतहरूसँग
आयोगले अन्तरक्रिया गरेको छ ।
पछिल्लो पञ्चवर्षिय योजनाप्रति

प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूको व्यापक असन्तुष्टी रहेकाले ती असन्तुष्टी आज नदिनै लागि स्थानीय तहहरूको धारण १६औँ योजनामा समेट्ने उद्देश्यले अन्तरक्रिया गरिएको राष्ट्रिय योजना आयोगका सदस्य डा. जयकान्त राउतले जानकारी दिए । पञ्चवर्षिय १६औँ योजना तर्जुमा कार्यक्रममा स्थानीय, प्रदेश र संघको योजनालाई समेटेर एकले अर्काको बजेट पहिचान समन्वय तथा सहकार्यमा हुने राउतले

बताए । जनकपुरधाम
उपमहानगरपालिकाका प्रमुख
मनोजकुमार साहको प्रमुख
आतिथ्यमा भएको अन्तरक्रिया
कार्यक्रममा राष्ट्रिय योजना
आयोगले आगामी पञ्चवर्षिय
योजनामा स्थानीय तहको धारणा
समेटने उद्देश्य लिएको बताइएको
छ । कार्यक्रममा प्रदेशका ८ वटै
जिल्लाका पालिका प्रमुख,
उपप्रमुख तथा प्रशासकिय
अधिकृतको सहभागिता रहेको
थियो ।

बढ़दो साईवर अपराध नियन्त्रणका लागि प्रहरीद्वारा अभियान

हो ।यसै अन्तर्गत जनकपुरधाम उप-महानगरपालिका स्थित मोनाष्टिक आवासिय माध्यमिक विद्यालयका छात्रछात्राहरुलाई सरोकारवालको उपस्थितिमा साईबर अपराधसम्बन्धी जनचेतनामुलक तालिम दिएको छ ।धनुषा प्रहरीका प्रहरी निरीक्षक नवराज खड्काको

कमाण्डमा खटेको प्रहरी टोलिले समुदाय प्रहरी साझेदारी कार्यक्रम अन्तर्गत मोनाष्टिक विद्यालयका कक्षा ११ र कक्षा १२ का विद्यार्थी, शिक्षक, शिक्षिका, शिक्षिका गायतकालाई साईबर अपराध सम्बन्धी जनचेतनामूलक कक्षा संचालन गरिएको धनुषा प्रहरीले जनाएको छ ।

जनतालाई जागृत हुन आह्वान गर्दछु

किशोरी साह, उपमेयर जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका

मधेश प्रदेशको राजधानी जनकपुरधाम, धार्मिकस्थल मातै नरही मुलुककै प्रमुख राजनीतिक स्थलमध्ये एक हो । यहाँको पर्यटनमा बढाबा दिएर जनकपुरधामका साथै मुलुकले समेत अर्थतन्त्रमा बढाबा दिन सक्ने वातावरण छ । तर अवस्था यस्तो छैन, उपमहानगरपालिकाले समेत विकास निर्माणको कार्यदेखि पर्यटन क्षेत्रमा आफ्नो लगभग डेढ वर्षे कार्यकालमा केही गर्न नसकेको जनगुनासो छ, मच्छरको समस्याले पिरोलेको छ ।

मधेशदृष्टिका प्रमोद कुमार साहसँग जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाका उपमेयर किशोरीले गरेको कुराकानीको सम्पादित अंशः

एक वर्षको कार्यकालमा तपाईं आफ्नो काम र कर्तव्यबाट कति सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?

कार्यकाल त हाम्रो पाँच वर्षको हुन्छ, अहिले त एक वर्ष र केही महिना मात्र भएको छ । ६ महिना त आफ्नो कामकर्तव्यबारे बुझ्नैमा गयो । हाम्रो न्यायिक फाँटको अवस्था, बालबालिका फाँटको अवस्था, अपांग, कृषिलगायतको अवस्था ठिक थिएन, यसलाई मिलाउन अलिकति समय लागेको छ, सही ढंगले परिचालन गर्न मेहनत गर्नुपर्छ, किनभने यो भन्दा पहिले न्यायिक समिति र मुद्दा एउटै ठाउँमा थियो । त्यसकारण क्लियर नहुनुका साथै पेन्डिङ पनि बढी थियो । अहिले न्यायिक समितिलाई अलग गर्यौं, कामदेखि फाँटसम्म अलग गरेर काम भइरहेको छ । अहिले पनि न्यायिक समितिमा धेरै सुधार हुनु बाँकी छ ।

न्यायिक समितिको काम कति विश्वसनीय छ ?

मैले भन्नुभन्दा तपाईंहरू आफैं विश्लेषण गर्नुहोला तर मेरो विचारमा जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकामा भइरहेको न्यायिक समितिको काम यस क्षेत्रमै सबैभन्दा बढी उत्कृष्ट छ । मुद्दाको छिनोफानोदेखि मेलमिलाप गराउदा उहाँहरूलाई सन्तुष्ट पारेर पठाउँदासम्म काम राम्रै भएको अनुभव गरेको छु । यहाँको न्यायिक समितिबाट पक्षविपक्ष दुवै सन्तुष्ट भएर गएको देखेको छु । जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका अन्तर्गत न्यायिक समितिले गरेका कार्य पूर्ण सराहनीय छ, यसका लागि वर्षमा एकपटक न्यायालयबाट न्यायाधीशको नेतृत्वमा टोली आउँछ

र उहाँहरूले न्यायिक समितिले गरेका काम कारबाही हेर्ने गर्छ र उहाँहरूले नै धनुषामै सबैभन्दा उत्कृष्ट काम गरेको भनेर प्रशंसा पनि गर्नुभएको छ भनेर प्रशंसा पनि गर्नुभएको छ, न्यायालयले पनि जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाको न्यायिक समितिको कार्य प्रशंसीय रहेको भन्दै स्वीकार गरेको अवस्थामा न्यायिक समितिको काम कस्तो छ भन्ने आफैँै विश्लेषण गर्न सक्नुहुन्छ । यसभन्दा पहिले यस फाँटमा बजेट पनि थिएन तर यसवर्ष न्यायिक समितिमा काम गर्दा हुने विभिन्न किसिमका खर्चका लागि बजेट उपाय गरिएको छ । यसभन्दा पहिले बजेट नरहँदा पनि राम्रै काम गरेका थियौं, अहिलेसम्म हामीले लगभग पाँचै दुईसय मुद्दा छिनोफानो गरिसकेका छौं । मेलमिलाप, अदालत पठाउनेदेखि लिएर निर्णय गर्नेसम्म हामीले गरेका छौं, वर्षौं पुराना मुद्दा जुन दराजमा दबिएका थिए, ती सबै मुद्दा हामीले छिनोफानो गरेका छौं । बाँकी मुद्दा छिट्टै समाधान गर्नेछौं । मेरो विचारमा जिल्लामै सबैभन्दा बढी सक्रिय जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाको न्यायिक समिति छ ।

उपमेयरबीच मतभेदको विषयमा मेयर र उपमेयर मतभेद गर्नका लागि आएका होइनन्, आफ्नो कार्य गरी सेवा प्रदान गर्नका लागि आएका हुन् ।

निर्णयहरूमा मेयरउपमेयरमा मतभेद रहेको विभिन्न ठाउँमा पनि देखिएको छ, यहाँको अवस्था कस्तो छ ?

त्यस्तो अवस्था जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकामा छैन, यस्ता किसिमका कुनै निर्णय हुन्छन् र बोर्डमा आउँछ, बोर्डमा विभिन्न वडाका जनप्रतिनिधिदेखि लिएर कार्यपालिका सदस्य हुन्छन् । त्यस्तो अवस्थामा केही न केही हुन्छ नै तर जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकामा त्यस्तो किसिमको समस्या छैन, यसकारण पनि कि उपमेयरलाई बढी विकासको काममा सहभागिता दिइएको छैन, विकासको काम सबै मेयरको क्षेत्रभित्र पर्छ, त्यसकारण विकासका विषयमा बढी कुरा उहाँलाई नै सोध्नुहोला, सही सम्प्रेषणका लागि ।

भइसकेपछि कति पुरा गर्नुभयो र उपमेयरको रुपमा आफूले देखेको सपना पूरा गर्न कति अग्रसर हुनुभएको छ ?

करिब करिब त्यसतर्फ नै लागेकै छु, खास गरेर जनकपुरधाममा सरसफाइमा बढी जोड दिएको थिएँ, पहिले भन्दा अलिकति सरसफाइ त देखिएको छ तर फोहोर पनि भएको छ । म स्वीकार गर्छु, फोहोर एकठाउँमा एकत्रित गरेर त्यसको प्रयोग गर्न दुःख बिचा जग्गा आवश्यक छ, जग्गामा ल्याण्डफिल साइट निर्माण गरेर त्यसमा मेसिन लगाइ सड्ने र गल्ने फोहोर खाद्य बनाउने अनि अर्को किसिमको फोहोरबाट मोहर कमाउने प्रविधि बनाउने तथा नष्ट गर्ने फोहोर नष्ट गर्न प्लान्ट आवश्यक छ । प्लान्ट राख्न जग्गा आवश्यक छ, नगरपालिकासँग जग्गा छैन, जनकपुरधाममा रहेको जग्गा गुठी संस्थानसँग छ, गुठीले व्यक्तिलाई जग्गा दिन तयार छ तर संस्थालाई जग्गा दिन तयार छैन ।

ल्याण्डफिल साइट बनिरहेको छ, अहिले गोप्य राखेका छौं भनेर पहिले पनि भनिएको हो तर अहिले तपाईं भन्दै हुनुहुन्छ गुठीले जग्गा नै दिएन, के हो सत्यता ?

बन्दै छ भनेर भनेको होइन, ल्याण्डफिल साइटका लागि जग्गा अकुपाइ गरिएको छ । जुन गुठीको जग्गा हो भनेर भनिएको छ । हिजै जानकी मन्दिरलाई विश्वसम्पदामा सूचीकृत विषयमा जानकी मन्दिरमा बैठक बसेको थियो । त्यसमा पनि गुठीको कागजात दिनुस् म काठमाडौँ गएर ल्याण्डफिलका लागि जग्गाको प्रक्रियामा जान्छु भनेर विषय पनि उठान गरेकै हुँ, सोझ त धेरै कुरा सोचेको छु, चाहन्छु फोहोरको समस्या समाधान होस् तर सबै आफैँले सोचेका कुरा सफल पनि त हुन सकिरहेको छैन, हेर्ने । यो समस्याप्रति गम्भीर छु तर कसरी आगाडि बढने ? त्यो तपाईंहरूले पनि हेर्नुहुनेछ ।

नगरवासीमा जनकपुरधाम उपमहानगरका तपाईंलगायतका जनप्रतिनिधिमार्फत धेरै जनगुनासो छ, त्यसलाई चिर्न नगरवासीलाई के भन्न चाहनुहुन्छ ?

नगरवासीलाई यही भन्न चाहन्छु कि जुन काम तपाईंहरूलाई गराउनु छ या मैले के गर्नुपर्ने हो । त्यो काम उपमहानगरपालिकाले गर्न सकिरहेको छैन भने तपाईंहरू आउनुस्, नगरपालिका, प्रमुखलाई भेट्नहोस्, उपप्रमुखलाई भेट्नहोस्, डेलिगेसन लिएर आउनुहोस्, धनी दिनुहोस्, जुलुस निकाल्नु होस्, हामीले काम किन नगर्ने ? तपाईंको जनप्रतिनिधि बनेर आएका छौं । तपाईंहरूले नै हामीलाई भोट दिनुभएको छ । तसर्थ तपाईंको अधिकार छ हामीमाथि । तपाईंहरू सुत्नुहुन्छ भने यस्तै चल्दै रहन्छ । जनतालाई जागृत हुन आह्वान गर्दछु ।

प्रतिस्पर्धात्मक सेमिफाइनलमा वीरगंज पराजित

आजको खेल: लिभुवन आर्मीविरुद्ध संकटा क्लब

मधेशदृष्टि वीरगंज । प्रथम वीरगंज गोल्डकप फुटबल प्रतियोगितामा आयोजक वीरगंज भेटान सिटी क्लब पराजित भएको छ । बुधबार वीरगंजस्थित आदर्शनगर रंगशालामा भएको पहिलो सेमिफाइनल खेलमा नेपाल पुलिस क्लब काठमाडौँसँग वीरगंज पराजित हुन पुगेको हो । निकै प्रतिस्पर्धात्मक बनेको खेलको दोस्रो ट्राइबेरकरमा वीरगंज भेटान सिटी क्लबलाई स्तब्ध बनाउँदै पुलिस ६ गोलकाविरुद्ध ७ गोलले विजयी भएको हो । जितसँगै नेपाल पुलिस क्लब फाइनल प्रवेश

गरेको छ । निर्धारित ९० मिनेटको खेल र थपिएको समयमा पनि कुनै पनि टोलीले गोल गर्न नसकेपछि खेल ट्राइब्रेकरमा पुगेको थियो । पहिलो ट्राइब्रेकरमा समेत दुवै टोलीले ५-५ गोल गरेपछि खेल बराबरीमा पुगेको थियो । दोस्रो ट्राइब्रेकरको पहिलो प्रहारलाई पुलिस र वीरगंजका खेलाडीले जाली चुमाएका थिए । दोस्रो प्रहारमा पुलिसले जाली चुमाएको थियो भने वीरगंज असफल भएको थियो । पुलिसका गोलकिपर शत्रुघ्न चौधरीले वीरगंजले प्रहार गरेको बल रोकेसँगै वीरगंज भेटान सिटी क्लब ६ गोलमा सीमित हुन पुग्यो र पुलिस ७ गोलसँगै विजयी भयो । खेलको म्यान अफ दि

म्याच पुलिसका जर्सी नम्बर १ का गोल किर शत्रुघ्न चौधरी घोषित भए । आज हुने दोस्रो सेमिफाइनलमा लिभुवन आर्मी क्लब काठमाडौँ र संकटा क्लब काठमाडौँ प्रतिस्पर्धा गर्नेछन् । मधेश प्रदेशकै सर्वाधिक धनराशी रहेको प्रथम वीरगंज गोल्डकप फुटबल प्रतियोगिता आगामी कार्तिक २५ गतेसम्म जारी रहने छ । प्रतियोगिताको उपाधि विजेता टिमले नगद ११ लाख ११ हजार १ सय ११ रुपैयाँ र उपविजेता टिमले नगद ५ लाख ५५ हजार ५ सय ५५ रुपैयाँ पुरस्कार प्राप्त गर्नेछन् । प्रतियोगिताको मुख्य प्रायोजक वीरगंज महानगरपालिका हो ।